

KURYER LITEWSKI

W WILNIE w PIĄTEK DNIA 8 GRUDNIA V. S. 1816 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE:

Czytamy w gazecie petersburskiej, *Poczta Północna*, pod dniem 29 listopada: „W przeszłą środę, d. 24 t. m., u tutejszego Cesarskiego Dworu obchodzone były imieniny Najjaśniejszej Królowej Jeymości Wirtemberskiej, *Katarzyny Pawłowny*, a razem, uroczystość Damskiego orderu s. Wielkiej Męczennicy *Katarzyny*. Zjazd znakomitszych osób płci oboiej do dworu, dla słuchania mszy s. był nader liczny. U Najjaśniejszej Cesarzowej Jeymości, *Maryi Fedorowny*, dnia tego był wielki obiad, na który zaproszone były znakomitsze oboiej płci osoby, tudzież poseł wirtemberski, *Hrabia Beroldingen* i Jenerał Adjutant Króla Wirtemberskiego, *Hrabia Warnbüller*, poseł niderlandzki *Werstolk de Seelen* i Rezydent niderlandzki *H. Bordo*.

W przeszłą niedzielę, d. 26 t. m., wdzień uroczystości kawalerów wojskowego orderu s. Wielkiego Męczennika i zwycięzcy, *Jerzego*, u dworu Jego Cesarzowskiej Mości był zjazd nader wielki. W salach pałacu w różnych miejscach stali wojskowi, znakami orderu tego ozdobieni. Processya zwyczajnym odprawiła się obrzędem. W liczbie kawalerów znajdował się poseł Brytanii Wielkiej, *Hrabia Catcart*, który ma order ten 4tej klasy. Obchód ten wspaniałości pełen widzów w zadumienie wprawiał. Po mszy w salach pałacowych w obliczu wojowników odprawiane były modły biskupim obrzędem, a wojownicy wodą święconą pokropieni zostali.

Dnia 19 listopada otrzymał szczęście bydz przedstawianym Cesarzowi Jęomości, Najjaśniejszym Cesarzowym i Wielkiemu Xiążęciu, *Michałowi*, przybyły napowrót z *Neapolu*, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Króla Jmci Oboiej *Sycylii*, *Duk de Serra Capriolla*.

Moskiewski gubernialny jeometra, radca dworu, *Gorczałow*, mianowany kawalerem orderu s. *Włodzimierza* 4tej klasy.

W nocy z 12go na 13ty listopada, umarł w *Moskwie*, znakomity z wojennych czynów, jenerał piechoty, *Doktorow*, a d. 12 tegoż miesiąca w teyże stolicy umarł rzeczywisty radca tajny, *Xiążę Sibirski*.

Dnia 29 października z *Gruzji* do *Georgiewska* przybył jenerał piechoty *Rtyszczew*, a d. 31go wyjechał w dalszą drogę do *Moskwy*.

Podług gazety senackiej, datowanej z *Petersburga* dnia 25 listopada:

Przez ukaz pod dniem 5o sierpnia, Pomocnik moskiewskiego Dyrektora Poczty, radca stanu *Ruszkowski*, mianowany rzeczywistym radcą stanu, za to, że przypadając dla siebie z prawa sumę, za odkrycie towarów zakazanych, sam będąc niemającym, przeznaczył na okup najora, *Szwiecowa*, który się dostał w niewolę *Czczehcow*.

Ukazem z dnia 3o października, Wołyński Wice-Gubernator, Radca kollegialny, *Snarski*, przyłączony został do Heroldyi, a na jego miejsce wice-gubernatorem wołyńskim mianowany starszy członek Komisji dla wyświecenia funduszow edukacyjnych w mieście *Krzemieńcu* ustanowionej, *Filip Hrabia Plater*, nie przestając razem sprawować dotychczasowego urzędu.

Przez ukaz pod dniem 31 października, Kamerjunker dworu Jego Cesarzowskiej Mości, sprawujący interes w *Dreźnie*, rangi 5tej klasy, *Baron Kridner*, nawłasną prośbę uwolniony od obowiązkow z rangą rzeczywistego radcy stanu.

Przez ukaz pod dniem 2 listopada, mianowany ober-prokurorem 4go departamentu senatu, uwolniony dawniej od tegoż urzędu *Stolypin*.

Ukazem dnia 4 listopada, Jenerał prowiantmistrz i Dyrektorem departamentu prowiantskiego w ministerjum wojskowym, mianowany rangi 5tej klasy, *Abakumow*, dotąd polowy jenerał prowiantmistrz pierwszego wojska.

Podług gazety *Ruskiego Inwalida*, przez rozkaz dzienny z dnia 27go listopada, mianowani: jenerał major, *Józefowicz*, dowódcą 1szej dywizyi dragonow; Jenerał major, *Chruszczow*, dowódcą 1szej dywizyi konnych strzelców; Jenerał major, *Ridiger*, dowódcą 1szej dywizyi huzarow; Jenerał major, *Klebek*, dowódcą 1szej brygady 2giej dywizyi dragonow. Jenerał porucznik, *Essen 3ci*, ma się liczyć w wojsku. Jenerał major, *Sawayni*, dowódcą 4tej dywizyi pieszej. Jenerał major, *Buncz*, dowódcą 24tej dywizyi pieszej. Jenerał major, *Zerebcow*, dowódcą 5tej brygady 5tej dywizyi pieszej. Jenerał major, *Nagel*, dowódcą 1szej brygady 15tej dywizyi pieszej. Jenerał Major, *Truchaczew*, 2giej brygady 15tej dywizyi pieszej.

Przez rozkaz dzienny pod dniem 2 listopada, podporucznik 1go batalionu pionierow, *Saunders*, miał być wice-adjutantem przy jenerale inżynierow *Baronie von Suchtelen*.

Zmarły naczelnik 24tej dywizyi pieszej, jenerał porucznik, *Rachmanow*, wymazuje się z listy rang.

Zydzi ryżcy do wydawcy gazety *Ruskiego Inwalida*, przysłali na rzecz inwalidow 200 rubli, oświadczając, iż to czynią na okaz radości z powodu szczęśliwego powrotu z podróży *Ryżkiego Gubernatora wojennego*, *Margrabiego Pauluzzi*.

Kurs petersburski: dukat hollenderski nowy, rubli 11 kopiejek 50; stary r. 11 k. 25. Zmiana srebra 303 kop. na rubla.

— Mohilew nad Dnieprem —

Ukazał się tu drukowany Rozkaz dzienny do wojska, w brzmieniu następującem:

Główna Kwatera
M. Mohilew nad
Dnieprem.

Dnia 29 października
1816 roku, Nr 176.

Otrzymałszy uwiadomienie od JW. Gubernatora Cywilnego *Słobodzko-Ukraińskiego*, *Muratowa*, iż miłośkańcy osady *Lipiec*, w powiecie *Charkowskim*, przez wdzięczność za spokojny kwaterunek i piękne z nimi obeyscie się wojskowych rang niższych 15tej kompanii artylleryi konney, dobrowolnie i bez opłaty pieniężnej ofiarowali dla teyże kompanii, na miesiące lipiec i sierpień roku terażniejszego, maki 109 czetwerti i krup 9 czetwerti 3 czetwieriyki; za miły dla siebie poczytuję obowiązek, obwieścić o tem wojsku; a że wdzięczność mieszkańcow osady *Lipiec*, jest skutkiem, pochodzącym z należytego zachowania porządku, karności i spokojności; w czasie kwatrowania u nich 15tej kompanii artylleryi konney, przeto oświadczam podziękowanie moje za to dla Dowódczy tey kompanii, podpółkownika *Szczepotjewá*.

Na Autentyku podpisano: Wódz naczelny Jenerał Marszałek Polny *Xiążę Bäcklay de Tolli*

KRÓLESTWO POLSKIE.

Kommissya Rządowa przychodów i Skarbu obwieściła, iż N. Cesarz Jmć i Król pozwolił wyprowadzać zynk i inne płody kopalne z królestwa do cesarstwa rossyyskiego.

Donieśliśmy w przeszłym numerze, o uroczystém oddaniu złotego medalu IX. Kopezyńskiego, jako pisarzowi Gramatyki języka Polskiego; umieszczamy teraz wyborną i wartosć dzieła, a tém samém rzeczywistą zasługę, tego męża wyświecającą, mowę IX. Szweykowskiego Kanonika, Literatury w Liceum Warszawskiem, na tym obchodzie mianą, a zewszehmiar zastanowienia godną:

Szanowny Mężu, Twórco zasad mowy oyczystej!

Kiedy towarzysze Zgromadzenia twojego, które tak chlubnie zdobiesz, obchodzą dzień twych urodzin, a rok 5oty od powziętej szczęśliwie myśli ułożenia Grammatyki Narodowej; Miłośnicy języka własnego dzieła z niemi radość i chcą uwieńczyć starosć twoję sędziwą. Dar, który ci przynoszą, jest darem publiczności, jako dowód jęý wysokiego dla ciebie szacunku.

Młodzież, biorąca wychowanie w szkołach publicznych, i wszyscy jey przewodnicy, wynurzają ci z tego powodu swoje uczucia. Jeżeli bowiem komu przyjemną jest rzeczą, widzieć uwieńczoną pracę tego, który pierwszy zgłębił swój język i odkrył jego stałe prawidła; tedy ci, którzy codziennie z tego źródła czerpają, którzy na tej podstawie dalsze swe rozwijają poznania, szczególniejszą czuć muszą stąd radość, jako z odnawianey co moment wdzięczności pochodzącą.

Szczycił się wiek Zygmuntów czystą i wzorową dotąd Polszczyzną; ale pomimo usiłowań najznakomitszych pod ówczas nauką mężów, zaszczyt podciągnięcia jęý pod pewne prawidła, zostawiony był jey odrodzeniu za Stanisława Augusta. Nim to nastąpiło, miała Polska w różnych czasach uczonej, ale nie miała zagnieżdżonych u siebie nauk, i mieć nie mogła. Tam bowiem tylko kwitnąć pomyślnie mogą nauki, gdzie zasadą wychowania młodzieży jest jey język rodowity. Ten zaś zasadą innych nauk bydz nie może dopóty, dopóki sam nie jest w swoim rozbiorsie poznany, dopóki sam jest bez zasad. Każdy język, dopóki nie ma własnych prawideł, dopóty kształconym bywa podług obcych, z uszczerbkiem zawsze ducha właściwego, i taki długo był los mowy naszej. Miały nań wpływ kolejną wszystkie prawie i bliższe i dalsze, inowsze i dawniejsze języki, i te, z których ludami oycowie nasi długie boje staczali, i te, z których oświatę pierwszą czerpali. Gdyby liczne Słowian krzewy wczesniéy były zwróciły uwagę na wewnętrzną mowy swojej budowę, zapewne, pomimo odmian mieysca, rządu i tysiącznych innych okoliczności, nie byłaby zasła w ich dalszém rozwinięciu i ukształceniu tak znaczna różnica, jaką w nich dzisiaj z zalem widzimy.

Naypierwszą w kraju naszym i w Europie zwierchnosć nad wychowaniem młodzieży przelożona, powziąwszy myśl wielką, zaprowadzenia edukacyi narodowej, nie mogła niczém pomyślniey poprzeć zamiaru swego, jak zaleceniem dla szkół publicznych Grammatyki Polskiej, czyli narodowej. Bez niéy najlepsze jey chęci, byłyby nadaremne. Grammatyka dopiero posłużyła i sama tylko posłużyć mogła za kamień węgielny tej budowie, która chwalebnie założona, na czas przerwana, zuownu się coraz pomyślniey wznosi.

Dzieło to, otwierające przysionek do przybytku wszystkich nauk i umiejętności, jak długo czekało u nas na szczęśliwy dowcip, któryby ten skarb drogi z łona ciemności wydobyl, tak go szczęśliwie w pierwszym swoim twórcy znalazło. Nie wiem, czy jaki język, nie już w tym, tak mało powabnym, ale w jakimkolwiek bądź rodzaju, miał dzieło, któreby zaraz w pierwszym swoim zakreśleniu, nosiło cechę tej dokladności, tej poprawności, jaką się zaleca pierwsza nasza Grammatyka. Może czas znajdzie do niéy co przydać, czém uzupełnić, lub co sprostować: ale kiedy doświadczenie lat blisko 40, przez które jest ciągle klassyczną, nic do niéy nie przyczyniło, to jest dowodem, jęý wysokiej doskonałości, a oraz dowodem: jak niełatwém jest badaczów językowych powołanie. Wszelkie doch-

tki, uzupełnienia i sprostowania nie zrobią dzieła nowego. Główne zasady pierwszey naszej Grammatyki, tak są pewne i niewzruszone, iż im śmiało rokować można trwałosć równie długą, jak samego języka. Zadzziwia nas ich naturalnosć, prostosć, jasnosć, i łatwosć; lecz to są znamiona prawd wszystkich. Wszelkie bowiem prawdy, skoro z nich zdjeta zasłona, są podobne do światła, które dosyć jest pokazać, aby za takie uznane zostało. Lecz stąd nie idzie, iżby z równą łatwością można prawdy odkrywać, z jaką je za prawdy zwykliśmy uznawać. Twórczego na to potrzeba dowcipu, a ten nie jest darem pospolitym. Wieki się naszą siłą, wieki się nim zdołają.

Pomijam tu, z jaką mądrością cały układ dzieła tego wykonany; pomijam filozoficzne, a przytém dla najmłodszych umysłów zrozumiałe tłumaczenie wewnętrzney różnicy, wszystkich części mowy; pomijam szczęśliwy wywód ich odmian, ich zgody i rządu; pomijam tak ściśle zachowany stosunek z loiką, tak nakonić ułatwiony przechód do wyższej, niż jest grammatyczna, doskonałości mowy, to jest: do nauki krassomowskiej: bo rozbiór tak ważnych względów w naderby długą rozprawę mowę moję zamięnił.

Jedney tylko stosownie do mojego zamiaru, nie mogę pominąć uwagi: że nasz prawodawca językowy, nie przestał na tém, iż tak naturalne, tak jasne i łatwe, a przecie tak długo nikomu nieznanie, wywiódł z tainików mowy prawidła: On nadto pierwszy dla sztuki swojej wskrzeszając dawne, tworząc, gdzie żadnych nie było, nowe wyrazy, stwierdził rzeczą samą, odkryte w rozbiorsie zalety języka naszego z jego bogactwa, z jego giętkości, i że tak powiem płodności. Jego wzorem ośmieleni wszyscy inni pisarze spóczesni, zaczęli w rawody czyścić mowę oyczystą, i każdy swojej nauce jey właściwe, a same polskie nadawać wyrazy. Lubo nie wszyscy tak w wskrzeszaniu zadawnionych, jak w tworzeniu słów nowych równie byli jak ich przewodnik szczęśliwemi; język jednak Polski olbrzymim odtąd krokiem wznosić się počzał, i wkrótce, nietylko dawną swą czystosć i świetnosć odzyskał, ale nadto mnóstwem wyrażen dawniey nieznaných, w każdym przedmiocie, w każdej odmianie nauk, zbogaconym został. Aby się o tém przekonać, dosyć jest porównać Słownik dzisiejszy z Słownikiem Knapkiego. Grammatyka zatem nasza, nietylko pierwsza wysledziła skład wewnętrzny języka Polskiego, ale nadto ona pierwsza wskazała jego źródła niewyczerpane: pierwsza przekonała, iż on sam przez się zamożny, nie potrzebuje cudzey pożyczki; że im czystszy, tém piękniejszy; że nawet ozdoby, jeśli obce, są w nim plamą. Grammatyka pierwsza podniosła oręż zwycięzki przeciwko natrętnéy, tyle mowie naszej nieprzyjaznéy, a przecie przez tyle wieków w niéy rozgoszczonéy cudzoziemczyźnie. Grammatyka przykładem swoim i przepisami ułatwiła dawanie wszystkich nauk i umiejętności w języku narodowym. Od niéy się więc właściwie edukacya prawdziwie narodowa zaczęła. Czego gdzieindziej zaledwie dokazać mogły liczne dzieła, jako płody wielokrotnie powtarzanych, i wielu mężów wysilen, z których następnii korzystalii z poprzedników; to u nas stało się owocem jednego dzieła, pierwszey Grammatyki. To pierwsze w swym rodzaju dzieło, połączyło szczęśliwie razem wiele względów, wiele doskonałości, a zatem wiele pożytków: tak iż język nasz, jak przed nią, tak po niéy nie wiele zapewne liczyć będzie, dzieł równie dla siebie stanowiących. Grammatyka nasza ułatwiła nagly poskok języka i literatury naszej; ona posunęła go wyżej, razem o kilka stopni. Dowód oczywisty równie jenuszu Autora, jako wewnętrzney dobroci języka naszego.

Dzieło tak wielkiego użytku, nie mogło niezwrócić na siebie względów Króla wskrzeszającego oświatę, nie pominęła go z swej stróny i Zwierchnosć ówczesna nad wychowaniem młodzieży krajowej czuwająca. Nie dostawało tylko, aby uczona publicznosć okazała samą, ile ceni uczynioną przezeń dla siebie przysługę, i tego w dniu dzisiejszym dopełnia. Im późniéy zadosyć przez to czyni życzeniom każdego Polaka, tém jęý sąd jest sprawiedliwszy: bo długiem doświadczeniem ugruntowany.

„Szanowny Mezu! napróżno cię ukrywają cienie tego zaciszą. Ludzie tobie podobni do całego zawsze narodu należą: w imieniu narodu zasługa twoja oceniona zostaje. W dniu dzisiejszym odbierasz zadatek tego, co o tobie myśleć i mówić będzie potomność. W tém skromném, ale tyle dla kraju użyteczném zaciszu, wielki Konarski, zrzucił epokę w sposobie myślenia Polaków, i jest w ich pamięci nieśmiertelnym: w témże i ty stanowiąc epokę w ich mowie, jednasz sobie u nich, równie prawo do nieśmiertelności.

„JW. Hrabio Senatorze, Wojewodo i Ministrze Oświecenia publicznego! raczyłeś dzielić życzenia wszystkich przyjaciół mowy oyczystej; racz je teraz uskutecznić. Tobie służy to prawo, nie z urzędu, nie z licznych innych zaszczytów i dostojności, które przemina; ale z dzieł twoich uczonych, które tak blisko z Grammatyką Polską graniczą, z dzieł, które, mają za cel wymowę oyczystą, i które pomnażając jej wzory, przesyła imię twoje do potomności.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

FRANCYA

(Z gaz. berl.) Paryż dnia 24go listopada.

Stan zdrowia Króla Jmci znacznie się polepszył, ale N. Pan nieopuszcza jeszcze pokojów swoich. Dnia 20 t. m., Monarcha udzielił postowi neapolitańskiemu prywatną audyencyą. Dnia 23go dał konferencyą angielskiemu ministrowi, P. Canning, d. 22 i 25go pracował z Xięciem Richelieu, i przywołał do siebie nowego dyrektora jeneralnego poczt, P. Mézu. — Zapewniają, że już od kilku miesięcy wszyscy Xiążęta obowiązały się między sobą, nie mówić z Królem o żadnych publicznych sprawach, i że im Król wdzięczny jest za to. — Nie słychać już o zniesieniu ministryum policyi, chociażby to źle myślącym niemała sprawiło pociechę.

Minister Spraw Wewnętrznych w towarzystwie radzców stanu Simeon i Fiure podał Izbie Deputowanych projekt do prawa względem kompetencyi Izby Parów, jako Trybunału (pod imieniem *Cour de Paris*.)

Przez wyrok królewski, z dnia 20 t. m., wszyscy tak krajowi, jako i zagraniczni kupcy, którzy od d. 15 mca grudnia wprowadzą do portów francuzkich zboże i mąkę, otrzymają znaczną nagrodę, w stosunku do ilości przywozu.

Izba Deputowanych wyznaczyła z każdego bióra swego po 2 kommissarzów, którzy mają rozstrząsnąć rzecz, względem skarhu, czyli budżetu.

Król przesłał dla gwardyi narodowej dobrego miasta swego Antibes chorągiew z następnymi czterema napisami: *Król gwardyi narodowej miasta Antibes. — Antibes dnia 2 marca 1815. — Var, dnia 27 sierpnia 1815. — Fidei servandæ Exemplum* (Przykład zachowanej wierności).

Miasto Dijon odwołuje uroczyscie wiadomość, jakoby postanowiło, rodakowi swemu, zmarłemu chemikowi Guyton-Morveau, wybić medal. Był on wprawdzie znajomym uczonym, ale równie znajomym królobójcą.

W mieście Tuluzie ciągle przez kilka dni spokojność zaburzona była. Zlemysłacy szukali tym sposobem zysku z czasowo tylko panującej drożyzny potrzeb życia, i w każdym dniu targowym usiłowali zwracać nienawisć na osoby, którym opatrzenie miasta w żywność było poruczone, aby tymczasem cenę taką kładli, jaka się im podoba. Jednakże władze publiczne, wsparte od gwardyi narodowej, potrafiły w krótkim czasie, przywrócić spokojność tego wielkiego miasta.

W Cambray, od czasu rozbrojenia gwardyi narodowej, zaszło wiele nieprzyzwoitości, mię-

dzy żołnierzami angielskimi, a młodzieżą miejską.

Dnia 20 t. m. umarł tu Xiądz J. St. Comneze, potomek prowadzący ród swój od cesarzew greckich, niegdys władcy cesarstwa Trebizontu, które w 15 wieku przez Turków zburzone zostało.

Jeden księgarz i dwóch drukarzy skazani zostali, d. 20 t. m., przez sąd policyi poprawczy na więzienie od 2 do 3ch lat i na karę pieniężną 5,000 fr. za to, że mowę, którą Król miał w Izbie Deputowanych d. 16 marca 1815, gły się przywłaszczyli do Paryża zblizał, z wielą odmianami wydrukowali, i w obieg puścili, tak, że zdaje się, iż miana była podczas wykonania przysięgi przez Marszałków, d. 31 lipca 1816.

W Armentiers, w departamencie północnym, oficerowie Sascy grali przeszłej niedzieli koncert, na rzecz ubogich — W Bordeaux podług ostatnich donosień, lał deszcz srumieniami dzień i noc. Nieszczęśliwi mieszkańcy w posród nawałnych deszczów i gradu, zbierali pognite jagody winne. Wszyscy, którzy dawniej aż do giednia w wiejskich domach bawili, wynoszą się do miasta, dla uniknienia straszliwej niepogody i nadzwyczajnych wicherów, które łamały drzewa, i najmocniejsze nawet z korzeniem wyrwały.

Wiadomości z Hiszpanii ponawiają niepewną pogłoskę o mającym nastąpić przywołaniu wygnanców.

W Nancy gwardya narodowa obrała następny napis godłowy do chorągwi swoich: *Sentiments réunis* (Czucia Zjednoczone.)

Paryż dnia 26 listopada. Dnia 24 t. m., w oktawę urodzin Króla Jmci, cały dziedziniec pałacu Tuyleryów napełniony był pojazdami. Ministrowie, marszałkowie, WW. urzędnicy dworu, Parowie, deputowani, etc. etc. złożyli uszanowanie swoje Królowi.

Po mszy udzielił Król Panu Canning audyencyą pożegnania Rozumieją, że zamiarem Pana Canning było zawarcie traktatu handlowego z Francją. — Wyznaczona na dzień dzisiejszy, zwyczajna audyencya dla ministrów cudzoziemskich, odłożona została do tygodnia. — Legion północny, wszedł tu dnia 23 i zajął koszary. — Kommissya Izby Deputowanych, mająca rozstrząsać budżet izdać o nim sprawę, składa się z 18 członków: między tymi znajdują się: PP. Lefite, Begouen, Roi, Camille-Jordan, Montcalm, Baron Louis, Hrabowie de la Bourdonnaye i Beugnot, Xiąże Gaety, PP. Jollivet, la Bastide, Ganeilh i de Belloy.

Rozruchy w Tuluzie, z powodu drożyzny, były znaczniejsze, anizeli opisywano. We wszystkich gazetach w rzeczy tej jednostajny co do słowa umieszczono artykuł. W Angouleme powstały także rozruchy, które trwały przez 2 dni, i tylko przybyciem wojska usmierzone zostały. W Metz cierpiano niedostatek chleba przez ośm dni. Rząd czyni wielkie ofiary, aby cenę chleba w Paryżu w mierności utrzymać.

Marszałek Oudinot został ciężko ranionym w bitwie, która los Gdańska rozstrzygnęła. Po niej jakim czasie posłał mu Bonaparte złotą lulkę z takim napisem: *Gdzie Oudinot dowodzi, tam niczego lekkać się nie należy, chyba tylko o niego samego.* Marszałek kazał teraz ten napis odmienić tak: *Gdzie Oudinot dowodzi, tam niczego lekkać się o Króla nie należy.*

Ma bydz postanowiono, aby adwokaci obowią-

zani byli z kolei bronić w sądzie kryminalnym bezpłatnie każdego oskarżonego.

W udzielonej Prefektom instrukcyi, względem dalszego zaciągu do jazdy i artylleryi gwardyi Królewskiej, przepisano wyraźnie, ażeby tylko takich przyymowali ludzi, którzy się każdego czasu przychylnymi sprawie Królewskiej okazywali.

W Izbie Deputowanych oświadczył Hrabia *Marcellus* i Pan *Clauzel*, iż się w tajnej kommissyi protestowali z tego powodu przeciw adressowi do Króla, że w nim uczyniono wzmiankę o swobodach kościoła Gallikańskiego, a oni życzą prędkiego połączenia się ze stolicą Papieżką i przywrócenia Religii Katolickiej. Obydway oddaleni zostali ze swoją protestacją.

Różni wygnańcy francuzcy wyjechali teraz z *Bruxelli* do *Munich*. Znajduje się przy nich siostra Jenerała *Wilson*, który tak czynnie przyłożył się do ucieczki *Lavaletta*.

Niedaleko *Laon* poymano dwóch ludzi, przebranych za wyrobników; znaleziono przy nich wiele buntowniczych odezw, i podeyrzanych listów zza granicy.

ANGLIA

Londyn, dnia 26 listopada. Dnia 23go W. Xzę Jmć *Mikolaj*, był na obiedzie u Xięcia Rejenta, a dnia 24 był na nabożeństwie w kaplicy rossyjskiej. Tegoż dnia Xięzę Rejent był z odwiedzinami u W. Xięcia. Wszysey nasi Xiężęta otrzymali od niego wizytę i nawzajem ją oddali. Dnia 24 były drugi raz u W. Xięcia ranne pokoie. *Sir W. Congrave* wyznaczony jest przez Xięcia Rejenta, dla ukazania Jego Cesarzowiczowskiej Mości wszystkich osobliwości *Londynu*.

Przez umieszczone w gazecie nadworney, z d. 26 ogłoszenie, Rejent odroczył parlament do 28 stycznia. (Dniem wprzód rozgłosiły niektóre gazety, że parlament zbierze się niezawodnie drugiego stycznia.)

Przez gazetę *the independent Whig* mówca ludu *Hunt* uwiadomił przyiaciół swoich, że bez pomocy *Sir Fr. Burdetta* prośbę do Xięcia Rejenta Lordowi *Sidmouth* wręczył, i że d. 22 otrzymał odpowiedź, którą im (przyiaciółom swoim) w poniedziałek d. 24 na *Spafielđ* udzieli. (*P. Burdett* miał oświadczyć, iż nie chce mieć do czynienia z motłochem. Tymczasem powrócił dziś do *Londynu* z *Brighthon*, gdzie syn jego obłożnie eho-ry.) Stronnicy *Hunta*, mówca *Dyall* i sekretarz *Priston*, na skutek tego uwiadomienia ogłosili przez druki, w których wzywają lud na drugie wielkie zebranie na *Spafielđ* d. 2 grudnia, i wyraża: „Anglia spodziewa się, że każdy powinien swoją wypełni. Zgromadzenie na *Spafielđ* odbędzie się w poniedziałek d. 2 grudnia 1816, dla wystuchania odpowiedzi Xięcia Rejenta, na prośbę uchwaloną w miejscu tém podczas ostatniego zgromadzenia, i dla innych ważnych obrad. Obecny Stan *W. Bryt. i i.*: Cztery miliony w nędzy!!! Cztery miliony w kłopotach!!! Półtora miliona w niedostatku!!! Pół miliona w rozkoszach!!! Bracia nasi w *Irlandyi* po większej ieszcze pogrążeni są w nędzy. Nędza doszła do najwyższego stopnia, nie może już daley bydź posunięta. Śmierć stałaby się pociechą milionom. Bezczelność, przewrotność i zbrodnia doprowadziły stan nasz do tego okropnego przesilenia. Stałość i prawość jedynie tylko uratować mogą oyczyznę!!! — Po odbyciu się ostatniego zgromadzenia niektórzy wyuzdani niegodni ludzie ścignęli na sie-

bie winę naruszenia własności indywidualnej: Żle byli przekonani o zamiarze zgromadzenia; nie jest nim rabunek ludzi, którzy spólnie z innymi ucisk czasu dzwigają. Nie daleki jest dzień, w którym zasmuceni, pociechę odbiorą. Nieszczęściu narodu zakończyć potrzeba.“ (W każdym zdarzeniu okazuje się ze wszystkich wiadomości i przedsiębranych środków, iż, chociażby nędza niebyła tak wielką, iak ią głos opozycyi wystawia, doszła jednak do wysokiego stopnia.)

Gazeta londyńska *Kuryer* nazywa owe zgromadzenia ludzi, które w kilku stronach państwa, w celu układania i podawania prośb do Xięcia Rejenta tworzą, buntowniczymi, same zaś prośby podżegającymi. „Ludzie, którzy ie układają (pisze *Kuryer*), czekają tylko chwili stanowiącej, ażeby zaburzyć spokójność kraju; skradają się oni iak lesni złodzieie, aby zdobyć swoją tem pewniey schwycili.“ Prośba z *Nottinghamu* ułożona jest w bardzo mocnych wyrazach. „Czuiemy się powołanymi (takie jest iey brzmienie) Waszey Królewiczowskiej Mości nie tylko pokornie przedstawić, ale też dobitnie przypomnieć, iż przedayność, zbytki i rozwiązłość hańbią poufne sługi Korony, zarządzające sprawami. Utaienie tey prawdy, sciagnęłoby na nas największe wyrzuty naszych współczesnych i sprawiedliwą wzgardę potomności. Utrzymanie ubogich obwodu naszego kosztuje nam rocznie 40,000 funtów szterlingow, a ci ubodzy po największej części są w kwiecie wieku, mogą i chcą się sami żywić, bez znoszenia obelżywego iarzma zawistności od miłosierdzia. Jesteśmy przekonani, że przyczyna tak wielkiej nędzy pomiędzy ludem pochodzi najbardziej z fałszywego sposobu postępowania Ministrow i z nieznośnego ciężaru podatków, na utrzymanie niepotrzebney siły zbrojney w czasie pokoju. Ministrowie Waszey Królewiczowskiej Mci są największymi nieprzyiaciółmi Jego Osoby i Rządu, kiedy Waszey Królewiczowskiej Mci doradzą powierzać się więcej bagnetom kupy najmników, aniżeli wiernosci i poczciwości ludu swojego — Żelazna pięść podatkowania wybiła z rąk bogacza ostatnią gwineę, a z rąk ubogiego ostatni i jedyny szeląg, gdy tymczasem zarłoczna banda urzędników, politykaczow pensyi łaskawych i fundasznikow, nurza się w bezdenności gnuśnego zbytku i hoduie sępa, szarpiącego serca nasze. Powinnością jest Waszey Królewiczowskiej Mości zniszczyć tę potworę. Wołamy o ratunek z harpijskich szponow oburzającej oligarchii. Wierny Lud Waszey Królewiczowskiej Mości widzi corocznie z równemi troskami pomnażające się ogromne wydatki listy cywilney, a także i w tym względzie gani postępki Ministrów, którzy na to w Ru terażniejszym 1,359,000 funtów szterl. wymagali. W roku 1775 Najjasniejszy Oyciec Waszey Królewiczowskiej Mości z liczną rodzią potrzebował tylko 800,000 funtów szterlingow: tak się więc te wydatki prawie o drugie tyle podniosły etc.“ — W *Cornwallis* (właściwych dobrach Xięcia *Wallii*) poukładano także podobne prośby, chociaż, iak zapewnią, prowinicy ta nie ma weale przyczyny do skargi.

Gazeta Londyńska *Kuryer* czyniąc uwagę, że gazety *Niemieckie* napełnione są rozwodzeniem się przeciwko angielskiemu handlowi i rękodzielom angielskim, dodaje: „Cała ich skarga zasadza się na tém, że Angliacy sprzedają taniey, aniżeli Niemcy. Jeżeli to jest dla *Anglii* szkodliwem, więc wkrótce samo przez się ustanie; po cóż więc tak wielkie gniewy ze strony Niemców?“

WILNO DNIA 8 GRUDNIA 1816 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

— *W i l n o* —

Między Folwarkami, z jednej strony Olginią-nami i Kamionką, z drugiej Ostrowcem, przyległemi w Powiecie Wileńskim, dziedziczeni Ignacego Wańkowicza Wice-Marszałka Pttu Oszmiańskiego i Kazimierza Szwykowskiego b. Sekr. Legacyi polskiej; gdy z przyczyny niepewności w ograniczeniu, od lat kilkadziesiąt zachodziły zakłócenia i spory, wzywż rzeczeni Dziedzice, powodowani duchem zgody i przyjaźni sąsiedzkiej dla położenia tamy wszelkim nadal nieporozumieniom, i dla ustalenia sobie i Sukcesorom swym trwałey spokojności, postanowiwszy nawzajem ukończyć wszystkie te spory przez ugodę polubowną, wezwali wspólnie do tej posługi obywatelskiej W. X. Jacka Skindera, Przeora Konwentu Ostrowickiego W.W. XX. Dominikanów, w którego świetle i charakterze zaufani, obrali go zgodnie za Sędziego pokoju, z mocą zupełną i z trzynięcia ostatecznie wszystkich Dyfferencyi Granicznych, strony dotąd poróżniających.

Godny ten Kapłan, na usilną prośbę Aktorów, wspomnianych folwarków, przyjąwszy na siebie tak trudny obowiązek, czynnie zajął się pracą w tym przedmiocie, a mądrém swym umiarkowaniem i darem przekonania, w krótkim przeciągu czasu, całe dzieło, z dogodnością wzajemną stron, ukończył. Dobrodziejstwo, wypływające ztąd spokojności nadal, Dziedzice winni będąc cnie światłu i gorliwości obywatelskiej W. X. Przeora Skindera, składnią Mu z tej okoliczności wdzięczność i dziękczynienie swone, które, pragnąc, aby się nie ograniczało w samym uczuciu obowiązane ich serca, wraz z potomstwem, podają ten czyn jego, prawdziwie obywatelski, drukiem do powszechney wiadomości, w słodkim przekonaniu, iż w umyśle każdego utwierdzi ku osobie onegoż winny szacunek i zaletę, ze względu uczynioney dla spokojności dwóch rodziny tak ważney usługi, wielu w podobnych zdarzeniach do naśladowania, za wzór służyć mogącey.

Franciszek Szwykowski.

Leon Szwykowski.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

N I E M C Y

Frankfort d. 26 listop. Słychać, iż Król Wirtemberski przyjął projekt *Wangenheima* do konstytucyi, i mówią o dwóch Izbach, na które w przyszłości zgromadzenie stanów ma być podzielonem. Zgromadzenie to ma być odroczone do d. 6 stycznia następnego roku. Dnia 7 ogłoszonym być ma ostateczny projekt do konstytucyi.

Xiążę *Leyen* nieznalazł i tu przystępu ze swoim o odzyskanie udzielnosci przelożeniem, z którym inż w *Wiedniu* był oddalony. Dla popierania roszczeń Xiążęcia *Eugeniusza* przybył tu Pułkownik *Bataille*.—Na piątym posiedzeniu Seymu związku Niemieckiego, zatrudnić się szczególnie miano uczynioemi do Seymu podaniami.

Przybył tu wczoraj Xiążę Holsztyńsko - Oldenburski, i stanął w hotelu angielskim.

Dzień 12 m. b. był dniem zgonu uniwersytetu Erfurtskiego. Pierwsze diploma na założenie onego wydał Papież *Klemens VII* 1578 roku, otwarcie zaś jego nastąpiło w roku 1592. Główną zniesienia tego instytutu przyczyną, ma być niedostateczność funduszów, a jeszcze bardziej to, iż twierdza nie jest dogodnym dla uniwersytetu miejscem.

Znany *Adam Müller*, miał znowu, iak twierdzi, objawienia, z którymi jednak nie chce jeszcze wyjechać na publiczność.

Król Bawarski wydał ustawę familiyną, przepisującą tytuły Xiążąt i Xiążniczek domu królewskiego, ich herby, małżeństwa it. d. (Słub członków rodziny królewskiej bez wyraźnego na piśmie zezwolenia królewskiego, nie ważny.) Ustawa ta, znosząca wszelkie dawniejsze tego rodzaju ustawy, składa się z 10 tytułów i artykułów. Tytuł 1. O osobach domu królewskiego. Tytuł 2. O wchodzeniu w śluby małżeńskie Xiążąt i Xiążniczek. 3. O zapisywaniu urzędowem urodzin, ślubów i przypadków śmierci w rodzinie królewskiej. Tytuł 4. O dozorce Króla nad Xiążętami i Xiążniczkami. Tytuł 5. O następstwie tronu. (Korona jest dziedziczną w linii męskiej domu królewskiego według prawa pierworodności.) Tytuł 6. O oprawach, wianach i pensjach dla wdów. Tytuł 7. Poczet dworski domu królewskiego. Tytuł 8. Prywatny majątek Królewskiego domu i prawa dziedziczenia onegoż. Tytuł 9. Namiestnictwo i opieka. Tytuł 10. Władza sądownicza nad domem Królewskim i rada familiyna.

Rząd kantonu Genewskiego zakazał, aż do dnia 1 lipca warzenia piwa i pędzenia wódki ze zboża i kartofli.

Pewny wiesniak w kraju wirtemberskim wynalazł sposob robienia trunku podobnego zupełnie do wina w mocy, smaku i kolorze. Robota jego jest prosta i tyle kosztująca, ile piwo; można je robić w całej *Europie*. Przepis w tej mierze kosztuje talar i srebrnych groszy 16, jeżeli wynalazca dostateczną liczbę prenumeratorów mieć będzie. Dom handlowy *Zastrów Siemers i Stoppel* w *Hamburgu* przyjmuje prenumeratę.

Królestwo Wirtemberskie.

Dziennik rządowy umieścił następujące objaśnienie napomnienia, danego pod dnim 20tym kwietnia r. b. podległym panowaniu Królewskiemu dawniejszym Xiążętom i Hrabiom Rzeszy Niemieckiej, z powodu ich odwoływania się do Dworów zagranicznych względem Niemieckiego Zgromadzenia Związkowego: „N. Król Jegomość raczył napomnienie (dehortatorium) dane pod dnim 20tym kwietnia r. b. podległym panowaniu swojemu dawniejszym Xiążętom i Hrabiom Rzeszy Niemieckiej, najlaskawiey objaśnić w tym sposobie, iż onymże nie zabrania się drogą prośby udawać się do Wysokiego Seymu Związku Niemieckiego w tych przedmiotach, które względem ich stanów prawnych stosunków ze strony Kongresu Wiedeńskiego do Seymu odesłano, ażeby tam przez wspólną uchwałę ostateczne oznaczenie swoje otrzymały.“

Daley nakazał Król *Wirtemberski*, ażeby we wszystkich podaniach bezpośrednio do niego adresowanych, używania papieru stęplowego zamiechano.

Tenże Król zniósł były dotąd pułk gwardyi konney o trzech szwadronach, i korpus ułanów bokowych; a w to miejsce rozkazał utworzyć nową gwardyą bokową (składającą się z jednego szwadronu) i jeden szwadron strzelców polnych. Nakoniec wydał d. 17 listopada rozkaz, aby dla wszystkich, zbiegłych od woyska Wirtemberskiego podoficerów i żołnierzy, ogłosić pardon jeneralny mający trwać do dnia 1 kwietnia 1817.

Dnia 22 przejechała przez *Stuttgard* Marszałkowa *Bessieres* (Xiążna *Istryi*) i z swym synem, powracając z *Wiednia* do *Paryża*.

Król nasz zaczyna zwalniać ciężary swoich podanych i przywracać požądany stan prawa od przyzwoitego punktu, to jest od oszczędności i ograniczenia tego, co jest zbyt kowem. Był on zawsze nieprzyjacielem blasku. Kuchnia dworska przestała już być powszechną kuchnią. Oficerowie gwardyi stołują się za swój żółd, gdzie się im podoba. Kosztowną gwardyą już zwijają, Król oświadczył, iż osobę swą powierzyć może straży

każdego żołnierza i obywatela. Etat wojska nie ma przechodzić 8 do 9000 ludzi. Powszechne ćwiczenie się w służbie wojskowej wszystkich zdolnych do noszenia broni połączy w sobie obowiązek, siłę i oszczędność. W podobnych tylko ograniczeniach rzeczy, więcej pozorów aniżeli dzielności w sobie zawierających, znaleźć można tak potrzebną dla kraju ulgę. W krótkce spodziewają się uchylenia różnych podatków.

H I S Z P A N I J A.

Z *Madrytu* donoszą pod dniem 1 listopada co następuje: „Rząd nasz zamysła jednego z najznakomitszych Jeneratów naszych wysłać z tajnym zleceniem do *Zjednoczonych Stanów Ameryki północney*. Zdaje się, iż posłannik ten żądać będzie objaśnienia względem wsparcia, które kilka z tych Stanów daje Niepodległym w posiadłościach naszych w *Ameryce południowej*, dostarczając im broni i amunicyi, a nawet werbując dla nich żołnierzy. Jeżeli *Zjednoczone Stany* nie przestaną wspierać powstańców, będziemy ich uważać za nieprzyjaciół naszych. Jawny nieprzyjaciel mniej jest szkodliwy, jak tajemny. Może jednak uczynione będą Rządowi w *Waszyngtonie* propozycje tak korzystne iż przejdzie na stronę naszą i wspierać nas będzie. — Wiemy z pewnością, iż przybywa codziennie po kilkunastu awanturników ze wszystkich prawie Narodów do powstańców *Ameryki południowej*, aby z nimi przeciwko nam walczyć. Tém potrzebniejszą jest rzeczą wyprawić tam niezwłocznie owe 20,000 ludzi, które przeznaczone są od dawnego już czasu do *Mexyku*, a dotychczas jeszcze w *An. Daluzyi* stoją. Jednakże brak pieniędzy i okrętów potrzebnych dla przewiezienia tak licznego wojska przewleka odpłynienie tej wyprawy, na którą cała *Hiszpanija* oczy zwróciła.“

Broń, znaleziona w okolicy *Pampeluny*, u schyłku *Pireneów*, składa się po większej części z karabinów fabryki francuzkiej. Sądzą powszechnie że ta broń, pod czas cofania się wojsk *Napoleona* zakopaną być musiała.

Według wiadomości z *Madrytu* (umieszczonych w gazetach *Paryzkich*) odebrał Don Pedro *Cevallos*, były pierwszy Minister, rozkaz udania się natychmiast do Dworu *Neapolitańskiego*, w charakterze W. Posła Króla Jmci *Katolickiego*. Don *Eusebio Burdaxi* y *Azara*, ma się udać w takimże samem znaczeniu do Dworu *Turyńskiego*.

Infant Don *Francisco de Paula* (drugi Brat Króla) spodziewanym jest w *Barcelonie*. Wydano rozkazy na przyjęcie go z honorami, należnymi do stopności jego. Oddział gwardyi bokowej ma wysiść na jego spotkanie. — Kapitan *Jenerałny Castanos*, Gubernator *Katalonii*, bawi teraz w *Madrycie*. W *Barcelonie* dowodzi teraz *Jenerał Porucznik* Don *Andres Herasti*, który roku 1811 wytrzymał oblężenie twierdzy *Ciudad-Rodrigo*. W *Katalonii* stoi teraz wiele wojska, lecz powód tego nie jest wiadomy.

W Y S P A Ś. H E L E N Y

W *Korrespondencie hamburskiej* czytamy z *Londynu*, pod 27 listopada: „Tutejszy więzień stanu (piszą z wyspy *ś. Heleny*) sprawuje wielki uszczerbek wyspie naszej. Dawniej odnosiliśmy znaczną korzyść od zawijających tu okrętów cudzoziemskich; teraz zawijają tu tylko okręty kompanii. Amerykanóm nie wolno tu zarzucać kotwicy. Przez okręt *Termagan* przesłał *Bonaparte* do wszystkich dworów europejskich przełożenie, uskarżając się mocno na postępowanie, iakiego tu doznaje. Gubernator *Lowe* w niczem mu większej nad przepisy nie dał wolności.“

Dzowala się drukować Z. Niemczewski Prof. Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX. Pijarów.

O G Ł O S Z E N I A.

1. Od *Wileńskiego Guberskiego Rządu*. Kommissya za *Naywyższym* rozkazem ustanowiona w miasteczku *Upnikach*, dla rozpoznania długów *Hrabiów Niesiołowskich*, postanowiwszy wziąć do rozpatrzenia i ostatecznego zadecydowania całej sprawy, wszystkich kredytorów i pretensorów *Hrabiów Niesiołowskich*, dnia 16 *Decembra* terażniejszego roku postanowiła: imo: Ażeby wierzyciele i pretensorowie *Hrabiów Niesiołowskich*, również i ich dłużnicy, przed wzięciem sprawy do decyzji, przybywali do tej Kommissyi z dowodami, a kto by się nie stawił, utraci na zawsze prawo swego poszukiwania. zdo Iż każdej ze stron prawujących się, po wyświeceniu swej rzeczy, wolno będzie w każdym czasie, samey przez się, lub przez prawnie umocowanego, wykonać przysięgę na rzetelność złożonych dokumentów. 2tio Dla ustanowienia porządku, którego się prawujące strony mają trzymać w podawaniu swojej sprawy, Kommissya naznaczyła, naprzód dla wszystkich Kredytorów i pretensorów, a potem dla *Hrabi Niesiołowskiego*, i w dowodzeniu swych należności dozwoliła składać objaśnienia na piśmie; Zeby więc o tém jey postanowieniu nikt niewiadomością składać się nie mógł, postanowiła o tém trzykrotnie wydrukować w gazecie *Kuryera Litewskiego*; od Rządu zaś żądała, o témże postanowieniu, przez kogo należy, powszechną uczynić publikatę. Na skutek czego, o dopełnieniu w całej rozciągłości takowego rzeczony Kommissyi postanowienia, Rząd wydał przedpisanie do wszystkich tutejszých gubernii miejskich i ziemskich policyi; lecz, żeby o tém postanowieniu wiadomość mieli, również *Hrabia Niesiołowski*,

jak i kredytorowie jego, niniejsza w tym celu czyni się publikata. Dnia 2 *Decembra* 1816 roku. *Sowietnik Szulżeńko*.

Sekretarz Dmitrewski.

1. Kommissya za *Naywyższym* Imiennym *Ukazem* na rozpatrzenie długów *JWW. Hr. Niesiołowskich* w dobrach *Upnikach* ustanowiona, w dopełnienie uprzednich swoich obwieszczeń, w gazecie *Kuryera Litt.* umieszczonych, a mianowicie ostatniego pod dniem 11 *gbrca* przeszłego mca *gbranastalego* i do *Rządów Guberskich* ku opublikowaniu przesłanego, przez niniejszą jeszcze awizacyą wszystkim interessowanym osobom, na mocy *Ukazu Rządzącego Senatu* pod dniem 17 mca *gbra* roku terażniejszego 1816 za *Nrem* 2,300 datowanego, a do tej Kommissyi w dniu pierwszym *Decembra* nadesłanego, pośpiesza z objawieniem: imo Ze wszelkie zawierające się między *JW. Jenerałem Niesiołowskim*, a Kredytorami, lub Debitorami umowy, ugodliwe *Tranzakta*, i jakiegokolwiek rodzaju *Dokumenty*, powinny być przyznawane lub objawiane, nie już w teyże Kommissyi, lecz w tych powiatowych aktach, gdzie dobra *Hrabiów Niesiołowskich* mają swoje położenie; skoro zaś takowe *tranzakta* będą w onych *Aktach* objawione, lub przyznane, i przytém należące od tych *tranzaktów* poszliwy postąpią do *Skarbu*, wówczas należy one przedstawić do Kommissyi na rozpatrzenie. zdo *Pozwy* w poszukiwaniu pretensyów powinny być zeznane przed *Aktami* powiatowemi, co się zaś tycze *pozwów* w czasie sądów podawać się mogących, te mogą być i na *Sądach* Kommissyi zeznawane, podług przepisu *Konst.* 1726 roku. 5tio Ze *Dekreta* tej Kommiss-

Wydawane będą, nie już pod pieczęcią Skarbową, lecz za podpisem członków Kommissyi, z przyłączeniem ich herbowych pieczęci: z tym wszakże obowiązkiem, na strony wkładającym się, aby też Dekreta oblatowane były przez nich w aktach Sądowych Wileńskich, jako w tym powiecie, w którym Kommissya egzystuje; i na koniec, 4to Zę w pretensjach do JWW. Niesiołowskich ze strony Skarbu, lub ze strony funduszów, Kościoła, prawem Skarbowym ochraniających się, rzecz wprowadzoną być powinna nie za pozwami lecz porządkiem na rodzaj spraw takowych prawami, przepisany, aby zaś takowe objawienie Kommissyi wszystkich interessowanych stron w ogólności, tak tych które mogą zawierać z JW. Niesiołowskim tranzakta, jako też i tych które już umowy poczyniły, wiadomość doszła, i ażeby ci, którzy Dokumenta z JW. Niesiołowskim zawarli, starali się one podług brzmienia wyrażonego Ukażu przyznać, w Aktach powiatowych dla przedstawienia Kommissyi na rozpatrzenie, awizacją do Gazet Kuryera Lit. podać i dla opublikowania, przez kogo należy, do Rządów Gubernskich: Wileńskiego, Mińskiego i Grodzieńskiego Komunikacye uczynić Kommissya postanowiła.

Michał Römer Radzca Stanu, Kommissyi Prezydent i Kawaler.

1. Od Izby Skarbowey Litewsko-Wileńskiej. Podaje się, do wiadomości, że każdy z Possessorów majątków Skarbowych, które w roku teraźniejszym 1816 oddane zostały z publiczney licytacji w dwunastoletnią possessyą obowiązany za ratę Septembrową tegoż roku wypadający dochód półroczny, opłacać w ekzakcyi powiatowey assygnacyami, licząc za każdy srebrny rubel po rubli cztery kopiejek dziewięć, a to stosownie do kursu nadesłanego z Petersburga i oznaczonego wpręyskurantach. Decembra 5 dnia 1816 roku.

Sowiétnik Filewski.

Za Naczelnika Stoła. F. Malewicz.

1. Ukazami Rządu Gubernskiego Litewsko-Wileńskiego teraźniejszego roku mca 9bra 15 dnia za Nrem 17,048, oraz tegoż roku i miesiąca 18 dnia za Nr. 18,004 przysłanemi, Sąd Ziemski Wileński mając sobie przyporuczonem rozpoznanie dzieła kredytorów b. Prezydenta Grodzkiego Wileńskiego Józefa Houwalda, względnie stosowanych do niego summownych pretensyów, w onym rządzie uprzednio przewodzącego się, gdy w dołączonym przy pomienionych Ukazach takowym dziele, postrzeżać się daje, iż niektórzy z takowych kredytorów składane przez się do Guberskiego Rządu w probacyi swych należnościów Annexa retro po odbierały, gdy oraz assystencya do tegoż dzieła Prezydenta Houwalda celem odpowiedzenia po szczególne na każdą do niego regulowaną pretensyą jest wedle prawa nieodbitie potrzebną, przeto tak tegoż Houwalda, jako też jego kredytorów tych i dalszych do objaśnienia swoich należności ze złożeniem wszelkich w Autentyku na one dowodów, a Prezydenta Houwalda dla objawienia sporu, jeśli jest w prawie jakowy czynić, i dla poparcia onego dostatecznemi dowodami przez niniejsze potrójne awizacye wzywa. A ponieważ Ukazem Rządu Gubernskiego Litewsko-Wileńskiego na dniu 25 mca 9bra za Nr. 18,132 przysłanym, zalecono Sądowi Ziem. Wileń. pomienione dzieło przed upłynieniem terminu na wyprzedaj przez licytacyą majątku Szyrwint Prezydenta Houwalda od tegoż Rządu przeznaczonego, to jest przed 19 Febrar. następnego 1817 roku ukończyć, tenże przeto Sąd w zamiarze spełnienia takowey woli wyższej Zwierzchności, że bez żadnych zwłok do powierzoney sobie likwidacyi pretensyi Kredytorów Prez. Houwald-

ta przystąpi zawiadamiając, do uskutecznienia jakowey rychlejszego wszelkich objaśnień tak ze strony Prezydenta Houwalda jako też jego Kredytorów czynić się mających obowiązuje.

Józef Xiąże Giedroć Sędzia Ziem. Wileń.
Ignacy Sawicz Regent.

1. Sąd Taxatorsko Exdywizorski Dekretem remmissyynym Ziemstwa Powiatu Trockiego w roku idącym 9bra 10 dnia zapadłym, na rozdział majątku zeszłego Józefa Golejewskiego Prezydenta Granicz. Sądu, wyznaczony, z osób niżej podpisanych złożony w terminie tymże Dekretem przepisany, to jest: na dniu 20 9bra roku teraźniejszego do majątku Goyzun w Pcie Trockim położonego zjedchawszy, i po objęciu onego w swoje zawiadywanie zpod tradycyjnych Possessyów tak tenże majątek Goyzun, iako też nabyty przez iego drugi majątek od JP. Kazimierza Golejewskiego, Trokiele zwany zinwentowawszy, w Administracyą oddał, Komportacyą Dokumentow i ruchomości na Rejestrze, tak na żonie zeszłego Prezydenta, iako też opiekunach czynnych nieletniego iego syna Józefa Golejewskiego, toż wszystkich Kredytorach i pretensorach, do takowych majątkow stosujących pretensye, do Kancellarwi Ziem. Trockiey na dzień 1. Junii Ru 1817 z persystencyą onych przez niedziel ośm i obowiązkiem zaprzysiężenia, na przyszłym tego Sądu zjeździe, naznaczył. A ułatwiwszy pierwszemu zjazdowi dalsze właściwe kwestye, na zjazd tegoż Sądu dla ukończenia takowey Exdywizyi, dzień 1 8bra roku 1817 lub w przypadku niemożności za uprzedzonym 4roniedzielnym na instancyą którejkolwiek strony wydać się powinnym obwieszczeniem, zadeklarował. O czem dla wiadomości interessowanych, przez trzykrotne w Kuryerze Litt. ogłoszenie obwiesza. Dat w Goyzunach roku 1816 9bra 25 dnia.

Józef Syruc Sędzia Ziem. Pttu Troc. i Exdywizor., Sędzia Ziem. Troc. i Exdywizor Józef Wrotnowski, Józef Zylński Prezyd. Grodzki Pttu Trockiego i Exdyw.

1. Niżej podpisana w Assystencyi czuley opieki działająca, w dniu dzisiejszym dostrzegłszy, iż JPan Konrad Mejer Obywatel Wileń. w Gazecie Kuryera Litt. roku dopiero upływającego 1816 9bra 14 dnia za Nm 92 z druku wyszłego, z podpisem własnoręcznym przez Awizacyą zawiadomił, że Dom na Zarzeczcu miasta Wilna nad Rzeczką Wilenką, pod Nm 564 położony, ze wszelkimi do onego własnościami, dla rozmaitych Okoliczności wiecznością wyprzedzać postanowił, lecz ażeby dostatecznie szanowną Publiczność tym pismem przekonała, czynię te sprawiedliwe ostrzeżenie; lubo Dom takowy w części murowany, a w części drewniany niegdys do moiego Aktorstwa przynależał, i ony roku 1815 Julii 10 dnia Prawem wieczysto żręcznym przedajnym, za pewną summę temuz JP. Konradowi Mejerowi został wybyty, ale; że za Aktorstwo tego domu (iako poświadcza Dokument Obligacyyny Ewikcyyny przy świadectwie trzech pieczętarzy z podpisem samego Debitora, mnie niżej piszący się na summę zł. pol. 5,000 pod tąż samą datą wydany) summę takową wespół z zaległym procentem do daty dzisiejszey nieopłacił; o co osobny proceder w Sądzie Magistratu Wileń. rozwinięty, jest dowodem, a zatem gdy JP. Mejer takowego quantum w terminie przeznaczonym za kupno Domu nie zaliczył, i żadney satysfakcyi nie uczynił — Z mocy więc zapisu sobie postugiącego i Ar. 10 z Roz. 7 zapowiadam, że niepierwo Dom ten przez dzisiejszego possessora może być wyprzedany, anizeli nalezna summa uprzednie zawiniona realnie mnie Aktorce wypłaconą niezostanie.

Magdalena Lachowiczowa.

1. Excerpt z Protokołu Sądowego Ziem. Pttu Mozyrskiego w dacie poniżej wyrażonej uczynionego, jednoczasowie pod pieczęcią Jego Imperatorskiej Mości, Ziemską Powiatu Mozyrskiego wydany, roku tysiąc osmset szesnastego, miesiąca Nowembra drugiego dnia, z powodu odwołania Sądów, przed Aktami Jego Imperatorskiej Mości Ziem. Pttu Mozyr. stawiając osobiście JW. Jan Lillie Kolegski Sowietnik i Kawaler Oświadczenie uczynił w następnej treści, iż JW. Paweł Dobrzyński Gubernator wyjeżdżając z Mińska do Wiatskiej Gubernii na zajęcie podobnego obowiązku, Wiatskiego Gubernatora, zobligował wspólnie z żoną swą JW. Nadeżdą Dobrzyńską, znanego w obywatelstwie męża zesłanego Nadwornego Sowietnika W. Kazimierza Szembela, którego acz dość mając interessow i różnych opiek, jednak nieodmówił przyjąć pełnomocną roku terażniejszego 1816 mca Junii i wydaną, a trzeciego dnia tegoż mca i roku na Sądzie Głównym Mińskim zgo Departamentu przyznaną do wszystkich interessow Ekonomicznych i prawnych plenipotencyą; kiedy wszakże powszechnie utyskiwanie nad stratą W. Szembel przez zwykłe wyroki śmierci i JWW. Dobrzyńskich pobudzaią, i na niewiadomości stopniu o swych interessach, postawiły, i przeto upelnomocniwszy mię niżey podpisanego, daią pewod do ogłoszenia, iż z śmiercią W. Szembela ustala i plenipotencya, z mocy której, jeśli komu były od tegoż wydane, podobnież umocnienia, ze potrzebują do mnie odezwę i utwierdzenia, a bez tego nic znaczyć nie mogą, oświadczaiący się umyślił przed Aktami ogłosić i niniejsze ogłoszenie do gazet podać — W Protokule podpisano Kolegski Sowietnik i Kawaler Jan Lillie. Zgodno z Protokulem, świadczą Stanisław Drozdowicz Ziem. Pttu Mozyr. Regent.

2. Po zesłanym Kazimierzu Szembelu Nadwornym Sowietniku przedaje się wiecznością kamienica dwupiętrowa, skarbowa ani partykularnymi długami nieobciążona. Pokojów mieszkalnych z salą i kuchnią, siedmnaście Nro 17, na pierwszym i drugim piętrze obymująca. — Ze wszelkimi potrzebami, wygodami i meblami, ze sklepami dolnymi z stajnią, wozownią, z placem wieczystym dość wygodnym, w mieście Mińsku, obok klasztoru Xięży Bernardynów sytuowaną, za pomierną cenę. Ktoby zyczył wzmienione aktorstwo nabyć, ma udać się w czasie kontraktów Mińskich 1817 roku do niżej podpisanego, zupełną moc, dla wyprzedaży tej wieczności mającego, w teyże kamienicy kwatrującego. Stefan Czarnocki.

1. Pani de Chario, która Szanowney Publiczności miała honor uwiadomić o sławney Wodzie Tureckiej, i o wyjeździe stąd do Warszawy: ma jeszcze donieść, iż ma Pojazd i Bryczkę, wszystko w dobrym porządku do zbycia, lub kto zechce przystawić ten sam Pojazd czyli Bryczkę stąd do Warszawy, może w onym jechać bez żadney nagrody. Kto sobieby zyczył, może się zgłosić do wyżej wyrażoney mieszkającej w domu W. Przemienieckiej, na ulicy Niemieckiej. de Chario.

1. U niżej podpisanego mieszkającego przed tym w domie JW. Piłsudzkiego, a teraz na ulicy

zankowej w domie JP. Orłowskiej pod Nrem 126 znajdują się do sprzedania, oprócz wina na ośm złotych garniec i innych, już wiadomych różnych win, jeszcze następujące świeżo sprowadzone, w najlepszych gatunkach, jako to:

Wino Cypryjskie, w gasiorkach	złot.	80.
	w 1/2 butelkach	10.
Muskatel (Muscat frontignan)	butelka	16 gr. 20
Francuzkie białe (Roi Sauterne)		16 gr. 20
	(Haut Barsac)	13 gr. 10
	(Haut Preignac)	13 gr. 10
czerwone	(Chateau Margux)	15
	(Chateau la fite)	12
Szerry		8
Szampańskie prawdziwe z pieczętką J. K.		55 gr. 10
	z literą CVP na korku	30
	z literą M na korku	20

Oprócz tego, wybor najnowszych *nót* na fortepian i do śpiewu; *Kolenda* czyli rozmaite gry towarzyskie. *Herbata Chińska* czarna, funt po rubli srebrnych 4, 5, 6, 8, 10 i 12, zielona po rubli; *Widoki Rzymu* składające się z 70 kopersztychów grawirowanych przez sławnego Piranesi, cena rubli srebr. 75. *Zabawy i zwyczaje Rossyan*, we 100 kopersztychach z tłumaczeniem francuzkim i angielskim, na welinowym papierze in folio, cena 50 rubli srebr., oraz inne rozmaite towary. Józef Kopsch.

1. Gdy byłego Dzierżawcy Akcyzowego w gubernii Grodzieńskiej Ur. Józefa Houwalta, z powodu zawinięcia przez niego Skarbowi Monarszemu znaczney summy, wszelki ruchomy majątek obciążony jest na zaspokojenie tegoż Skarbu; Izba więc Skarbowa Grodzieńska ostrzega niżej wyrażone osoby, ażeby należnych od nich pomienionemu Houwaltowi summ pieniężnych w ilości, iaka się niżej oznaczy, niewypłacali do dalszey decyzji zwierzchniczey, ani samemu urodzonemu Józefowi Houwaltowi, ani osobom któreby na odebranie tych summ mieli od rzeczzonego Houwalta wlewki, przekazy lub innego tytułu dokumenta, albowiem w przeciwnym razie postępujące wbrew niniejszemu ostrzeżeniu znagłone zostaną do powtórnego opłacenia takiej summy, iakąby Ur. Houwaltowi opłacili.

Osoby od których należą Ur. Józefowi Houwaltowi summy pieniężne, są następujące:

- 1) Z majątku Ur. Bulharyna w powiecie Wołkowskim położonego, wydzielona jest Ur. Józefowi Houwaltowi znaczna kwota pieniędzy,
- 2) Obywatel gubernii Wileńskiej, czyli Mińskiej Ur. Mirski winien Houwaltowi czerw. złt. 300.
- 3) Urodzeni Chomińscy winni są temuż Houwaltowi za dekretem czerw. złt. 1.000.
- 4) Urodzeni Houwaltowie synowie Sztackiego Józefa Houwalta Rubli srebrnych 18.000.

Litewsko-Grodzieńskiej Guberski, Skarbny
Taleński.
Muśnicki.

Reģestrator Klemens Korzeniewski.

Nowe Dzieło.

1. W Drukarni XX. Pijarów na ulicy Dominikańskiej u Alexandra Zołkowskiego, wyszedł z pod prassy *Tygodnik Wileński* Tom 2gi. — Cena za oba tomy rubli srebr. 3. Ktoby sobie zyczył dla dokompletowania rzeczzonego dzieła, z roku przeszłego można dostać Numerami jeden pokop 7/2. Zyczący to dzieło i na rok następny prenumerować, mogą po wszystkich kantorach ekspedycy pociętych one otrzymać lub u wyz rzeczzonego w drukarni XX. Pijarów.

Wilno dnia 8 grudnia 1816 Roku.

OGŁOSZENIA.

2. Z Rozkazu JEHO IMPERATORSKIEY MOSCI Wypis z Xiąg mieyskich Magistratu Zytomiarskiego.

Roku tysiącznego ósmsetnego szesnastego miesiąca października dwudziestego ósmego dnia.

Przed aktami Magistratu miasta JEHO IMPERATORSKIEY MOSCI Zytomierza, i przedemną Stanisławem Kaszperowskim, Regentem przysięgłym akt tychże, stanąwszy oczewiscie Woźny Ziemski Powiatu Zytomiarskiego Antoni Zarębski dobrowolnie zeznał, iż on Pozew autentyczny roku miesiąca i dnia na akcie wyrażonych, w kancelaryi Magistratu miasta JEHO IMPERATORSKIEY MOSCI Zytomierza, niżej wyrażonym pozewnym na ścienie zawieszil, pisany w te słowa: „ALEXANDER Pierwszy z Bożey łaski Imperator i Samowładca Wszech Rossyy etc. wam Debitorom massy zmarłego JW. Tadeusza Czackiego Taynego Jego Imperatorskiej Mości Konsyliarza i Kawalera, po imionach i nazwiskach poniżej wyrażonym, z osób, summ pieniężnych, i wszelkiego majątku pozwanym, przykazujemy - abyście WW. przed sądem zjazdowym rozbiorowym, na substancyi niegdy JW. Tadeusza Czackiego T. K. O. P. K. mocą dekretu Sądu Głłgo Wołyn. Cywiln. Depart. Roku tysiąc ósmset trzynastego, dnia trzeciego października wypadłego, na gruncie dóbr miasteczka Brusilowa dzieło swoje skuteczniającym, lub za przeniesieniem jurdykcyi do dóbr miasteczka Porvcka gubernii Wołyńskiej powiatu Włodzimierskiego, odbywać się mającym oblicznie i zawito stawili się na prawne wezwanie JW. Barbary z Debińskich Czackiey i successorów niegdy JW. Tadeusza Czackiego T. K. w assystencyi z prawa przynależney czyniących, oraz WW. Mateusza Niemierzyckiego P. Z. W. do dóbr Wołyńskiej, a Leonarda Marcina Wroczyńskiego S. Z. N. W. do dóbr Kijowskiej gubernii, w pomoc JW. Barbarze Czackiey dodanych administratorów i wierzycielów, do massy niegdy JW. Tadeusza Czackiego T. K. ubiegających się powodów, którzy, polegając na prawie, sprawiedliwości, dowodach, WW. pozywają, o co następuje, jako to: sławetnych successorów Samuela Hayny, bywszego piwowara Brusilowskiego o zapłacenie złotych ośm tysięcy czterystę dziewiędziesiąt dziewięć, groszy szesnaście i dwie trzecie, reszty z utrzymania arendy browaru Brusilowskiego, do massy JW. Tadeusza Czackiego należących. — Juni Fabrykanta lub jego sukcesorów o zapłacenie czerw. złt. tysiąc siedemset trzynaście, złotych ośmnaście groszy dwadzieścia ośm, Jana Jakuba Juni, lub jego sukcesorów o zapłacenie czerw. złt. piętnaście, złotych ośmnaście groszy jedenaście, Mikołaja Knoblocha z Machnówki lub jego Successorów, o zapłacenie czerw. złtch trzysta dwadzieścia siedm, złotych ośmnaście, groszy szesnaście, dekretem Kommissyi bankowey roku tysiąc ósmset trzeciego dnia piętnastego września z procentem od dnia pierwszego czerwca tegoż roku, w schedzie JW. Prota Potockiego W. Romualdowi Dembińskiemu przyznanych, a od tego pozostały i successorom niegdy JW. Tadeusza Czackiego odstąpionych. — Fedora Michajłowicza Matłę, o zapłacenie złotych siedm tysięcy trzysta szesnaście, groszy dwadzieścia cztery i trzy ósmych z kontraktu o arędę młyna Chomiańskiego zawartego, i niedopłacenie reszty raty roczney według tegoż Kontraktu do massy JW. Tadeusza Czackiego winnych — Markowskiego lokaja lub jego sukcesorów o zapłacenie czerw. złt. dwa, złotych szesnaście groszy dwadzieścia trzy, Markusa, z Ber-

dyczowa lub jego successorow o zapłacenie czerw. złt. jednego, złotych czternaście groszy cztery, Dekretem Kommissyi bankowey roku tysiąc ósmset trzeciego dnia piętnastego września z procentem od dnia pierwszego czerwca tegoż roku w schedzie JW. Prota Potockiego, W. Romualdowi Dembińskiemu z wszelkich funduszów przyznanych, a od tego pozostały i successorom JW. Tadeusza Czackiego ustąpionych — Mikołaja Szperla siodlarza lub jego sukcesorów o zapłacenie czerw. złt. tysiąc siedm, złotych szesnaście groszy dwadzieścia siedm, Dekretem Kommissyi Bankowey roku tysiąc ósmset pierwszego, dnia dwudziestego pierwszego października w schedzie Ur. Karola Schultzza z procentem od dnia dwudziestego czerwca roku tegoż JW. Tadeuszowi Czackiemu z funduszów w gubernii Wołyńskiej przysadzonych. — Wodela meneliste z Machnówki, lub jego sukcesorów, o zapłacenie złotych sto ośmdziesiąt, z registrów expens Warszawskich, roku tysiącznego ósmsetnego przez W. Łukasza Golembiowskiego podpisanych, do massy JW. Tadeusza Czackiego winnych — Henryka Rzeźnika z Berdyczowa lub jego sukcesorow o zapłacenie czerw. złt. pięć, złotych sześć, groszy dwadzieścia ośm, Mau-sza szewca z Machnówki, o zapłacenie złotych sześć groszy dwanaście, Hrycka Strycharz z Machnówki lub jego successorów o zapłacenie czerw. złt. czterdzieści dziewięć, złotych dwa groszy, dwadzieścia jeden, Hrycka kusnierza z Machnówki o zapłacenie czerw. złt. dwadzieścia ośm złotych dwa, groszy dziesięć, Hrycka Płachetnika, o zapłacenie złotych trzynaście groszy dwadzieście ośm, Hrycka Mielnika z Brodeska o zapłacenie złotych cztery groszy szesnaście Hrycka Hirkoczaba z Samhorodka o zapłacenie czerw. złt. jednego złotych jedenaście, groszy jedenaście, Mikitę z Głuchowiec o zapłacenie złt. dwa groszy dziewięć, Mikitę Haydayczuka z Medwedowki o zapłacenie złotych trzynaście groszy dwadzieścia ośm — Łukasza Harasymczuka z Głuchowiec lub jego sukcesorów o zapłacenie czerw. złt. cztery złotych piętnaście groszy szesnaście — Demka Harasymczuka o zapłacenie czerw. złt. jednego, złotych dwanaście groszy dwanaście. Dekretem Kommissyi Bankowey roku tysiąc ósmset trzeciego dnia piętnastego września z procentem od dnia pierwszego czerwca tegoż roku, w schedzie JW. Prota Potockiego, W. Romualdowi Dembińskiemu z wszelkich funduszów przyznanych, a od tego pozostały i successorom niegdy JW. Tadeusza Czackiego T. K. ustąpionych — Starozakonnych Ela Leybowicza Dermańskiego z Ostroga, o zapłacenie czerw. złt. sto, Skarbowi JW. Tadeusza Czackiego winnych — zapłacenie Starozak. Gierszonowi Wolfowiczowi przekazanych Rewersem roku tysiąc ósmset dziesiątego dnia dwudziestego pierwszego lutego w Ostrogu podpisanym upewnionych, Berka Moszkowicza, z Chodorkowa o zapłacenie czerw. zł. czterysta piętnaście złotych pięć, groszy ośmnaście, Natuna Chaima z Szkołowa o zapłacenie czerw. złt. dziewięćset dziewięć, złotych trzynaście groszy ośmnaście, Mowszę Pey-sachowicza o zapłacenie czerw. złt. czterysta, groszy dwadzieścia jeden, Herszka Leybowicza i Dawida Eliasza z Pawołoczy o zapłacenie czerw. złt. siedemset siedmdziesiąt dziewięć groszy ośmnaście, Szymsona Berkowicza z Łojowa, o zapłacenie czerw. złt. sześćdziesiąt siedm, złotych czternaście groszy piętnaście, Hersza Hojszyjowicza z Jampola o zapłacenie czerw. złt. siedmdziesiąt trzy, złotych cztery groszy dwadzieścia sześć, Dawida Herszkowicza z Winnicy o zapłacenie czerw. złt. dziewiędziesiąt

pięć, złotych czternaście, groszy dwadzieścia dwa, Szulima Herszkowicza, z Szaty o zapłacenie czter. złt sto dziewiędziesiąt cztery, złotych jedenaście groszy dziesięć, Moszka Herszkowicza Rabina Trościnowskiego o zapłacenie czter. złt. dwadzieścia, złotych czternaście, groszy dziewiętnaście, Nasyma Herszkowicza z Zytomierza, o zapłacenie czter. złt. trzydzieści dziewięć, złotych czternaście groszy piętnaście, Icka Herszkowicza z Korostyszowa o zapłacenie czerw. złt. dwadzieścia trzy, złotych dwanaście groszy jedenaście, Icka Herszkowicza z Zasławca o zapłacenie czter. złt. czterdzieści trzy, złotych szesnaście groszy dwadzieścia pięć, Herszka Pałuskiego z Berdyczowa o zapłacenie czerw. złt. ośm, złotych trzynaście groszy dziesięć, Hayszę ze Smiły o zapłacenie czerw. złt. sto dziewiędziesiąt siedm, groszy dwadzieścia dwa, Icka Krasmanskiego o zapłacenie czerw. złt. sto trzy, złotych dwanaście groszy dwadzieścia ośm, Jankiela Leybowicza z Lubaru o zapłacenie czerw. złt. sto ośmnaście, złotych trzynaście groszy dwadzieścia jeden, Mejera Jakubowicza, o zapłacenie czerw. złt. pięćdziesiąt siedm, złotych ośm groszy cztery, Jakuba Kijama z Machnówki o zapłacenie złotych cztery groszy szesnaście, Jankielowicza syna Rabina z Chodorkowa o zapłacenie czerw. złt. ośmdziesiąt cztery, złotych szesnaście groszy piętnaście, Dawida Jankielowicza z Czarnobyla o zapłacenie czerw. złt. sto siedmdziesiąt dziewięć złotych piętnaście groszy siedm, Szłomę Jankielowicza z Makarowa, o zapłacenie czter. złt. dziewiędziesiąt trzy, złotych trzynaście, groszy zapłacenie czerw. złt. sześć, złotych dwa grosz jeden, Icyka Moszka szpektora z Berdyczewa o zapłacenie czerw. złt. pięćdziesiąt dziewięć, złotych piętnaście, Moszkowicza syna Zyski z Braiłowa o zapłacenie czerw. złt. ośm, złotych dwanaście groszy trzy, Zuzmana Moszkowicza z Linca o zapłacenie czter. złt. sześćdziesiąt sześć, złotych trzy groszy dwanaście, Józefa Moszkowicza, z małego Jampola o zapłaceni. czerw. złt. dziewiętnaście, groszy dwadzieścia sześć, Mordka Czarnego, o zapłacenie złt. czternaście, groszy ośm. Mejerowę siostrę Jankiela z Braiłowa o zapłacenie czter. złt. ośm, złotych dwanaście groszy czternaście, Moszka zięcia Rabina o zapłacenie czerw. złt. pięć, złotych trzy groszy dwadzieścia pięć, Maksa Szolę Szklarza z Machnówki o zapłacenie czerw. złt. jednego, złotego jednego groszy siedmnaście, Natana Chaima, o zapłacenie czerw. złt. czterysta ośm, złotych ośm groszy szesnaście, Berka Kumarzeńskiego z Machnówki, o zapłacenie czter. złt. szesnaście, złotych dwa, groszy dwadzieścia cztery, Berka Sisieckiego z Jampola o zapłacenie czerw. złt. trzy, złotych dwanaście groszy dwadzieścia trzy, Berka Teplikiera o zapłacenie czerw. złt. sto siedmdziesiąt siedm, złotych dwa, groszy dwadzieścia jeden, Dekretem Komisji bankowej roku tysiąc ośmset trzeciego, dnia piętnastego września z procentem od dnia pierwszego czerwca tegoż roku w schedzie JW. Prota Potockiego, W. Romualdowi Dembińskiemu przyznanych, a od tego pozostały i sukcesorom niegdy JW. Tadeusza Czackiego T. K. odstąpionych: takowych zatem summ pieniężnych względnie każdego z WW. Pozwani wyrażonych wraz z procentami na rzecz masy JW. Tadeusza Czackiego rozbirowi uległej zapłacenie, pod rygorem choćby zaocznie polecić, wyrażeni w górze powodowie WW. pozywają. Pisan w mieście Jego Imperatorskiej Mości Zytomierzu, roku tysiąc ośmset szesnastego dnia dziesiątego października, pisał ten pozew Adwokat Sądu Głównego Wołyńskiego Ludwik Dawidowski. Antoni Zarębski Woźny Przysięgły powiatu Zytomirskiego, z których xiąg i ten wypis pod pieczęcią Magistratu Zytomir. jest wydany, pisany w mieście Jego Imperatorskiej Mości Zytomierzu.

Stanisław Kaszperowski R. M. Z.

Czytałem Dominik Maszkowski.

Roku 1816 dnia 13 listopada stawiając się osobie Ur. Waleryan Kompiński ten ekstrakt przy pozwu na termin zjazdu rozbirowego fortuny JW. Tadeusza Czackiego w Porycku agitować się mającego, po Debitorów tegoż masy wyniesionego z Akt Magistratu Zytomirskiego, autentycznie przy pieczęci na piasku wyciśnionej, na papierze stęplowanym ceny kopiejek 50 wydany, opłaciwszy pieczętnę i woskowe poszliny, do Akt Ziem. powiatu Krzem. w oblatę podał.

Przyjeliśmy w miejscu Sędziego Podśedek Puciński, Podśedek Ziemski powiatu Krzem. Jan Krajewski.

Za Podśedka Pisarz Sobieszczański.

Z Za Rozkazem Jego Imperatorskiej Mości, wypis z Xiąg Ziem. Pttu Zytomir. Roku tysiąc ośmset szesnastego dnia października dwudziestego ósmego dnia. Wroki sądowe Ziemskie Pttu Zytomirskiego, od dnia drugiego dnia i roku na Akcie wyrażonych w Zytomirzu sądzić się rozpoczęły, przedemną Józefem Woynarowskim Sędzią Ziem. Pttu Zytomirskiego i Xiegami najstarszymi Ziem. Zytomir. stanowiący ożewisto Ur. Antoni Zarębski Woźny Pttu Zytomir. dobrowolnie zeznał, iż on Pozew autentyczny roku mca i dnia na Akcie wyrażonych w Kancelaryi Sądu Głównego Gubernii Wołyn. departam. cywilnego niżej wyrażonym pozwanym nasieniem zawisł pisany w następującej treści: Alexander Pierwazy z Boży łaski Imperator i Samowładca Wszech Rossyj etc. etc. etc. Wam JOO. JWW. W W. i UUP. Debitorom masy zmarłego JW. Tadeusza Czackiego Tajnego Jego Imperatorskiej Mości Konsyliarza i Kawalera po Imionach i nazwiskach poniżej wyrażonym z osób. dobr. summ pieniężnych i wszelkiego majątku pozwanym Przykazujemy, abyscie W W. przed Sądem zjazdowym rozbirowym, na substancji JW. Tadeusza Czackiego T. K. mocą Dekretu Sądu Głównego Wołyn. Depart. Cywilnego roku 1813 dnia 3 października wypadłego, na gruncie dobr. miasteczka Brusłowa Gubernii Kijowskiej Pttu Radomyślskiego, dzieło swoje skutkującym lub za przeniesieniem jurydykcyi do dobr. miasteczka Porycka, Gubernii Wołyńskiej Pttu Włodzimierskiego odbywać się mającym, oblicznie i zawito stawili się na prawne wezwaniu JW. Barbary z Dembińskich Czackiej i Sukcessorow niegdy JW. Tadeusza Czackiego T. K. w asystencyi z Prawa przyrzeczonych czyniących, oraz W W. Mateusza Niemierzyckiego P. Z. W. do dobr. Wołyńskiej, a Leonarda Marcina Wroczyńskiego S. Z. N. W. do dobr. Kijowskiej Gubernii, w pomoc JW. Barbary Czackiej, dodanych Administratorow i wierzycielow do masy JW. Tadeusza Czackiego T. K. ubiegających się powodow, którzy polegając na prawie, sprawiedliwosci, dowodach WW. pozywają o następujące — Jako to: Sukcessorow Ur. Grzegorza Alexandrowicza o zapłacenie czter. złt. trzydzieści z procentem na Dokument roku 1803 dnia 8 grudnia z kasy JW. Tadeusza Czackiego pożyczonych JW. swojego imienia Aubert Dubayet Sekretarza Gabinetu Rosyjskiego, lub jego Sukcessorow, o zapłacenie czter. złt. 154, złt. 4 Dekretem Komisji Bankowej roku 1802 dnia 11 grudnia z procentem od dnia 1 lipca roku tegoż przyznanych w schedzie Ur. Piotra z Ferduszonow Teppers, do windygacyi z wszelkich dobr. i funduszow dla JW. Tadeusza Czackiego wskazanych, W. Karola Beresniewicza, lub jego Sukcessorow, o zapłacenie czter. złt. pięćdziesiąt w złocie ważnym hollen. na skrypcie ręczny roku 1806 dnia 20go stycznia w Kijowie podpisany, z obowiązkiem oddania w roku 1807, lub potrącenia z summy, należący ze wsi Suszyczyna u JW. Tadeusza Czackiego pożyczonych z procentem od daty Skryptu winnych. Ur. swojego imienia Bielawskiego, lub jego Sukcessorow, o zapłacenie złt. 9 za Wino z Lochu Brusłowskiego wzięte z rachunku przez W. Ferdynanda Kosseckiego Kommissarza podpisanego należących Ur. Hieronima Bielskiego o zapłacenie różnych decessow pieniężnych, zbożowych, browarnych, w rozmaitych produktach i rzeczach rachunkiem roku 1809 dnia 9 marca uczynionym i przez tegoż przyjętym Skarbowi Brusłowskiemu należnych — Ur. Michała Biernackiego, lub jego Sukcessorow, o zapłacenie czter. złt. 203, złt. 16, gr. 20 i pół, Ur. swojego imienia Bilińskiego z Lubaru, lub jego Sukcessorow o zapłacenie czter. złt. 2, złt. 13 gr. 10, Ur. swojego imienia Bobrowskiego z Chersonu lub jego Sukcessorow o zapłacenie czter. złt. 15, złt. 10, gr. 15 Ur. swojego imienia Borowskiego, lub jego Sukcessorow o zapłacenie czter. złt. 99, złt. 11, gr. 12 i pół, Dekretem Komisji Bankowej roku 1803 dnia 15 września z procentem od dnia 1 czerwca, roku tegoż w schedzie JW. Prota Potockiego W. Romualdowi Dembińskiemu przyznanych, a od tego pozostały i Sukcessorom JW. Tadeusza Czackiego T. K. ustąpionych, W. Walentego Brochockiego, o zapłacenie rubli assyg. 300 na Rewers ręczny dnia 13 lutego, roku 1813 w Kijowie podpisany z asygnacyi JW. Tadeusza Czackiego roku tegoż 27 stycznia do kasy Brusłowskiej wydanej, wziętych, podług ówczasowego kursu assyg. na srebro i z procentem od daty Rewersu należących — W. swojego imienia Burczyńskiego, lub jego Sukcessorow o zapłacenie czter. złt. 332, złt. 1, gr. 20 danych, na jego rachun

nek Panu Kalkrentner, za należytość do masy Ur. Karola Szultza z rejestrow expens Warszawskich roku 1803 dnia 2 stycznia, przez W. Łukasza Gołębiowskiego podpisanych, JW Tadeuszowi Czackiemu należących. W Ignacego Czarnieckiego, lub jego Sukcessorow o zapłcenie czer. zł. 30 na Rewers, roku 1797, dnia 7 listopada w Zastawiu dany u JW Tadeusza Czackiego pożyczonych z procentem od daty Rewersu należnych Sukcessorom WIXędza Kaspera Dobrowolskiego b. P. R. o zapłcenie rubli assygs. sto na Rewers ręczny roku 1807, dnia 26 kwietnia w Petersburgu wydany u JW. Tadeusza Czackiego pożyczonych z procentem od daty Rewersu winnych. Sukcessorow. JW. Drowicza Jenerala woysk Rossyjskich o zapłcenie czer. zł. 83, zł. 11, gr. 12, Dekretem Kommissyi Bankowej roku 1802, dnia 1 grudnia z procentem od dnia 1 lipca tegoż roku, w schedzie Urodzonego Piotra z Fergussonow Teppera Jasnie Wielmożnemu Tadeuszowi Czackiemu z wszelkich dóbr i funduszow przyznanych. Ur. Celestyna, Pawła, Augusta, Dubrux, o zapłcenie zł. 536, gr. 10, Dekretem Kompromissarskim, dnia 5 stycznia, 1804 roku w Porycku zapadłym, JW. Tadeuszowi Czackiemu przyznanych i w myśl tegoż Dekretu, skryptem roku imca tychże 22 dnia, temuż JW. Czackiemu upewnionych, z procentem od daty skryptu należących; Ur. swojego imienia Dulibowskiego, lub jego Sukcessorow, o zapłcenie zł. 150 skryptem ręcznym dnia 20 września 1778 roku w Porycku JW. Szcześnie Czackiemu P. K. wydany w zapewnionych, z procentem drugie tyle należących JW. Józefa Dzierżkowskiego, o zapłcenie zł. 39 za wycięcie ekstraktu z metryk koronnych, podług rejestrow expens Warszawskich roku 1800 w grudniu, przez W. Łukasza Gołębiowskiego podpisanych za tegoż zapłaconych, tudzież rub. miedny h. 12 Ur. Mikołajowi Bieganowskiemu, za assygnacyą W. Ferdynanda Kosseckiego Kommissarza pod dnem 31 marca 1811 roku wydaną i zł. 8, gr. osiemście, podług rachunku Kassy Brusilowskiej na interes tegoż wypłaconych do masy JW. Tadeusza Czackiego należących. Ur. Fintza Doktora Medycyny, lub jego Sukcessorow, o zapłcenie zł. 18, gr. 12, z Rejestrow expens Warszawskich roku 1801, przez W. Łukasza Gołębiowskiego podpisanych, JW. Tadeuszowi Czackiemu winnych, W. Frjera K. pitań w pol. lub jego Sukcessorow, o zapłcenie czer. zł. 192, zł. 16, gr. 1. JO Xięcia Bzylego Glicyna, lub jego Sukcessorow o zapłcenie czer. zł. 266, Dekretem Kommissyi Bankowej roku 1802, dnia 1 grudnia z procentem od dnia 1 lipca tegoż w schedzie Ur. Piotra z Fergussonow Teppera JW. Tadeuszowi Czackiemu z wszelkich dóbr i funduszow przyznanych. Ur. Galeckiego b. Piarz. Górzeln Brusilowskiej o zapłcenie zł. 3, gr. 15, za wino z rachunku Lochu Brusilow: przez W. Ferdynanda Kosseckiego Kommissarza podpisanego, należących. JW. Goluńbowskiiego Sekretarza Legacyi, lub jego Sukcessorow o zapłcenie czer. zł. 215 Dekretem Kommissyi Bankowej roku 1802, dnia 1 z procentem od dnia 1 lipca roku tegoż w schedzie Ur. Piotra z Fergussonow Teppera, z wszelkich dóbr i funduszow JW Tadeuszowi Czackiemu przysądzonych. Ur. Gudeyta Aptekarza, lub jego Sukcessorow, o zapłcenie czer. zł. 35 z rejestrow Expens Warszawskich roku 1803, dnia 2 stycznia przez W. Łukasza Gołębiowskiego podpisanych JW Tadeuszowi Czackiemu należących. Ur. Horna Sierżanta Rossyjskiego, lub jego Sukcessorow o zapłcenie czer. zł. dwa, zł. 7, gr. 20, Dekretem Kommissyi Bankowej roku 1803, dnia 15 września z procentem od dnia 1 czerwca tegoż roku w schedzie JW. Prota Potockiego, W. Romualdowi Dembinskiemu z wszelkich funduszow przyznanych, a od tego pozostały, i Sukcessorom u JW Tadeusza Czackiego odstąpionych. Ur. swojego imienia Horadyjskiego, lub jego Sukcessorow o zapłcenie czer. zł. 150 z rejestrow expens warszawskich roku 1803, dnia 2 stycznia, przez W. Łukasza Gołębiowskiego podpisanych JW. Czackiemu z procentem należących. W. swojego imienia Jabłkowskiego, lub jego Sukcessorow o zapłcenie czer. zł. 30, na list dnia 5 lipca roku 1801, z Kasisza pisany, na ręce Panny Szamockiej u JW. Tadeusza Czackiego pożyczonych z procentem od daty tegoż listu należnych JW. Jełowickiego Str. Orbeck, lub jego Sukcessorow, o zapłcenie zł. 7026, gr. pięć i pół reistuiącego długu; z skryptu JW. Tadeuszowi Czackiemu na rubli Karbowanych 5557, kop. 80 po hodzących i do Sukcessorow JO Xięcia Alexandra Lubomirskiego przekrzanych, a od tych w Kwocie tylko zł. 30, 026, gr. 10 i dwie piątych, Ru 1800, dnia 3 lutego w Kijowskiej Kazienny Pałacie odebranych W. swojego imienia Iwanickiego, o zapłcenie zł. 14 za Extrakt podług rejestrow expens warszawskich przez W. Łukasza Gołębiowskiego podpisanych do masy JW. Tadeusza Czackiego winnych Sukcessorow. W. JXiędza Kalwickiego Piarcha Solowijowskiego, o zapłcenie zł. 9 za wino z rachunku Lochu Brusilowskiego przez W. Ferdynanda Kosseckiego Kommissarza podpisanego, do masy należących. W. swojego imienia Kicińskiego, lub jego Sukcessorow, o zapłcenie czer. zł. sto pożyczonych u JW Tadeusza Czackiego, na rachunek masy JW. Prota Potockiego, podług Rejestrow Expens warszawskich Ru 1803, dnia 2 stycznia przez W. Łukasza Gołębiowskiego podpisanych. Ur. Michała Kobylanskiego z Sobolowki, lub jego Sukcessorow o zapłcenie zł. 103, gr. 15 JW Tadeuszowi Czackiemu z

rachunku Flisow winnych. Sukcessorow JW. JXiędza Hagona Kofontaj, P. K. o zapłcenie czer. zł. 493, zł. 14, gr. 19, Dekretem Kommissyi Bankowej Ru 1803, dnia 15 września, z procentem od dnia 1 czerwca tegoż Ru, w schedzie JW. Prota Potockiego, W. Romualdowi Dembinskiemu przyznanych, a od tegoż pozostały i Sukcessorom JW. Tadeusza Czackiego T. K. ustąpionych. U. Teodora Korczewskiego z Sobolowki, lub jego Sukcessorow, o zapłcenie zł. sto jeden, gr. 15 z rachunku Flisow JW Tadeuszowi Czackiemu należących. Ur. Ignacego Kosseckiego, lub Sukcessorow, o zapłcenie czer. zł. 12, na skrypt ręczny Ru 1779, dnia 19 sierpnia w Lublinie dany od JW Szcześnie Czackiego P. K. pożyczonych z procentem drugie tyle należących. W. Jana Kropińskiego, o zapłcenie czer. zł. sto wziętych od JW. Tadeusza Czackiego, podług świadectwa Rejestrow Expens Warszawskich Ru 1803, dnia 2 stycznia przez W. Łukasza Gołębiowskiego podpisanych. W. swojego imienia Kozczkowskiego, lub jego Sukcessorow, o zapłcenie czer. zł. 7 za wino z Lochu Brusilowskiego brane i Listem Ru 1800, dnia 19 listopada z Faszowy, do JP. Wieczeryńskiego piwniczego, pisany upewnionych, JW. Jwana Wasiliewicza Lepiewa, Jenera majora i Kawalera, o zapłcenie rubli assygs. sto z Rewersu dnia 4 lipca Ru 1810, w Wilnie datowanego JW Tadeuszowi Czackiemu zawinionych z procentem od daty rewersu, i podług Kursu assygs. w owym roku praktykowanego, należących. Ur. Stanisława Mankowskiego z Osieczny, lub jego Sukcessorow, o zapłcenie zł. 14, gr. 18 Dekretem Kommissyi Bankowej Ru 1803, dnia 15 września z procentem od dnia 1 czerwca, tegoż roku w schedzie JW. Prota Potockiego. W. Romualdowi Dembinskiemu przyznanych, a od tego pozostały, i Sukcessorom JW. Tadeusza Czackiego odstąpionych, Ur. Antoniego Marszalskiego, lub jego Sukcessorow, o zapłcenie zł. 200 skryptem ręcznym dnia 24 czerwca Ru 1806 w Porycku JW Tadeuszowi Czackiemu danym, upewnionych z procentem od daty Skryptu należących, Ur. Ignacego Massalskiego, o zapłcenie zł. 200 i rubli assygs. 25 z kassy wziętych, listem tegoż upewnionych, do masy JW. Tadeusza Czackiego należących. JW. Apolonia Mykoff D. T. P., o zapłcenie czer. zł. sto, lub rubli assygnac. 500 na Bilet Ru 1800, dnia 19 stycznia, w Kijowie pisany, u JW. Tadeusza Czackiego zaciągnionych z procentem od daty tegoż Biletu winnych. Sukcessorow JW. Młaczyńskiego Jenerala o zapłcenie cz. zł. 33, zł. 16, Ur. Antoniego Mozyńskiego z Łosiatyna, lub jego Sukcessorow, o zapłcenie czerw. zł. jeden, zł. jeden, gr. 23, Dekretem Kommissyi Bankowej Ru 1803, dnia 15 września z procentem od dnia pierwszego czerwca roku tegoż, w schedzie JW. Prota Potockiego, W. Romualdowi Dembinskiemu przyznanych, a od tegoż pozostały i Sukcessorom JW. Tadeusza Czackiego ustąpionych W. swojego imienia Niegolowskiego, lub jego Sukcessorow, o zapłcenie czer. zł. sto na skrypt ręczny Ru 1780 dnia 21 sierpnia w Porycku JW. Szcześnie Czackiemu P. K. wydany, pożyczonych z procentem drugie tyle należących. W. swojego imienia Orchowakiego, lub jego Sukcessorow o zapłcenie czer. zł. 32, zł. 14 z rejestrow expens Warszawskich Ru 1803 dnia 2 stycznia, przez W. Łukasza Gołębiowskiego podpisanych z procentem masy JW Tadeusza Czackiego winnych. Sukcessorow W. JXiędza Ossowskiego o zapłcenie cz. zł. 250 w Petersburgu bez skryptu od JW Tadeusza Czackiego pożyczonych na dobrach Brodecku i Jasinowce w roku 1801 z remanentow poszukiwanych, lecz przez zagarnienie pewniejszych Funduszow przez W. Marcellego Zebrowskiego, dotąd nie odzyskanych. Dekretem Sądu Z. en. Skwirsko Machnowieckiego Ru 1801, dnia 20 lutego, do odzyskania zostawionych, Sukcessorow W. Paszkowskiego, o zapłcenie zł. 18 za wino z Lochu Brusilowskiego, za kwitem tego wzięte do masy JW. Tadeusza Czackiego należących. W. Jakóba Pawsze Półkownika, lub jego Sukcessorow o zapłcenie czer. zł. 939, zł. 9, Dekretem Kommissyi Bankowej Ru 1803, dnia 15 września z procentem od dnia 1 czerwca roku tegoż w schedzie JW. Prota Potockiego. W. Romualdowi Dembinskiemu z wszelkich dóbr i funduszow przyznanych, a przez tego pozostały i Sukcessorom u JW Tadeusza Czackiego ustąpionych. JW. Felixa Polanowskiego lub jego Sukcessorow, o zapłcenie czer. zł. 107, zł. 4 danych Panu Małachowskiemu na jego rachunek, do Kommissyi Bankowej za tegoż zapłaconych w Bankocetlach zł. Reńskich 1890, które kosztowały czer. zł. 350 i zł. 5332, gr. 20 Bankocetlemi według tamtożsowego kursu, podług rejestru Expens Warszawskich Ru 1803, dnia 2 stycznia, przez W. Łukasza Gołębiowskiego podpisanych, masy JW. Tadeusza Czackiego z procentem należących. Sukcessorow W. Felixa Poradowskiego Majora, o zapłcenie z procentem cz. r. zł. 80 od JW. Tadeusza Czackiego na Blankiet pożyczonych. JW. swojego imienia Raciborowskiego, lub jego Sukcessorow o zapłcenie czer. zł. 181, zł. 13, gr. 14 Dekretem Kommissyi Bankowej Ru 1803, dnia 15 września z procentem od dnia 1 czerwca roku tegoż w schedzie JW. Prota Potockiego, W. Romualdowi Dembinskiemu przyznanych, a od tego pozostały i Sukcessorom JW. Tadeusza Czackiego odstąpionych także o zapłcenie czer. zł. 181, zł. 5, gr. 11. W.

Molakiemu za dług do massy Kabryta wręście nie dopłaconych i zł. 42 w Sprawie jego do Regencyi zapłaconych z rejestrow Expens Warszawskich Ru 1803, dnia 2 stycznia przez W. Łukasza Gołębiowskiego podpisanych massie JW Tadeusza Czackiego, z procentami winnych. Ur. Jana Radynskiego, lub jego Sukcessorow o zapłacenie zł. 126, z rachunku Lochu Brusilowskiego, przez W. Ferdynanda Kosseckiego Kommissarza podpisanego do massy JW Tadeusza Czackiego należących. Ur. Pawła Raszkiewicza z Jastrzebenki o zapłacenie zł. 6, gr. 20 z rachunku Flissow JW Tadeuszowi Czackiemu winnych. W. swojego imienia Rosciszewskiego, lub jego Sukcessorow, o zapłacenie zł. 66, z rachunku brane z Lochu Brusilowskiego z Dokumentu Ru 1799, dnia 23 listopada w Brusilowie podpisanego do massy JW Tadeusza Czackiego należących. W. Rożana Kawalera Maltań., lub jego Sukcessorow, o zapłacenie czer. zł. 60, zł. 18, gr. 19, Dekretem Kommissyi Bankowej Ru 1801, dnia 21 października, z procentem od dnia 24 czerwca tegoż roku, w schedzie Ur. Karola Szultza. W. Kasprowi Wilamowskiemu przyznanych, a od tego JW Tadeuszowi Czackiemu ustąpionych. Ur. Jakoba Sankowskiego z Sobulowki, lub jego Sukcessorow, o zapłacenie zł. 97, gr. 15 z rachunku Flissow JW Tadeuszowi Czackiemu winnych. W. Marcina Sobanskiego, lub jego Sukcessorow, o zapłacenie czerw. zł. sto ośm, zł. 17 gr. 24, Dekretem Kommissyi Bankowej Ru 1803, dnia 15 września, z procentem od dnia 1 czerwca, roku tegoż w schedzie JW. Prota Potockiego, W. Romualdowi Dembinskiemu przyznanych; a od tegoż pozostałych i Sukcessorow JW Tadeusza Czackiego odstąpionych. Ur. Jana Szajewicza, lub jego Sukcessorow, o zapłacenie zł. 53, gr. dwa, i Tadeusza Szajewicza z Jastrzemki o zapłacenie zł. 6 gr. 20 z rachunku Flissow do massy JW Tadeusza Czackiego winnych. W. swojego imienia Tegoborskiego, lub jego Sukcessorow, o zapłacenie czer. zł. 50 na Bilet roku 1795, dnia 22 listopada, pisany w Petersburgu za pożyczonych, z procentem drugie tyle należących. Ur. Ignacego Tomaszewskiego, lub jego Sukcessorow, o zapłacenie zł. 1600 pochodzących ze skryptu d. 30 stycz. Ru 1799 w Brusilowie danego, summe zł. 6225 obeymującego przez JW Tadeusza Czackiego umiarkowanych z procentem od dnia 6 lutego, tegoż 1799 Ru, do massy należących. Ur. swojego imienia Ulanickiego, lub jego Sukcessorow, o zapłacenie czer. zł. 55, wziętych na expensa, z Regestrow Kassy Warszawskiej Ru 1800 w grudniu przez W. Łukasza Gołębiowskiego podpisanych, JW Tadeuszowi Czackiemu winnych. Ur. Tomasza Ulanowskiego, o zapłacenie czer. zł. 6 na expens w interesie JW. Komarzewskiego Jenerała, za Dokumentem dnia 1 marca Ru 1803 u JW Tadeusza Czackiego wziętych. W. Ignacego Wendorfa, lub jego Sukcessorow, o zapłacenie czer. zł. sto na skrypt ręczny Ru 1809, dnia 20 lutego w Zytomierzu podpisany, u JW Tadeusza Czackiego zaciągniętych z procentem od daty skryptu do massy winnych. Sukcessorow WJXiedza Klemensa Wesołowskiego Opata Dubieńskiego, o zapłacenie zł. sto na Dokument ręczny Ru 1801, dnia 13 lutego, od JW Tadeusza Czackiego pożyczonych, z procentem od daty Dokumentu należących. Sukcessorow W. Jana Wierzchowskiego, o zapłacenie cz. zł. 147, zł. 11 gr. 18 resztujących, z skryptu Ru 1810 dnia 21 stycznia w Kijowie JW Tadeuszowi Czackiemu od W. Jana Wierzchowskiego na cz. zł. 742, w złocie holenderskim danego, z procentem od daty obrachunku Ru 1811 dnia 16 maja zrobionego do massy należących. Ur. Joachima Wolskiego, lub jego Sukcessorow, o zapłacenie zł. 1166 gr. 26 na skrypt ręczny Ru 1807 dnia 12 października u JW Tadeusza Czackiego pożyczonych, Dekretem Sądu Ziem. Pttu Włodzimierskiego Ru 1810 dnia 10 marca zapadłym, oraz Poszlinami zł. 45 gr. 19, za dwie Kondemnat zł. 179 gr. 6 za Luitę stronie zł. 22 gr. 12 w miedzi za pół Luitę Sądowi zł. 11 gr. 6 srebrem, temuz do zapłacenia nakazanych z procentem od daty skryptu do massy JW Tadeusza Czackiego należących. WW. swoich imion Zalewskich, lub ich Sukcessorow, o zapłacenie zł. 24 na ekstrakty i Kancellaryę za tychże wydanych, z rejestrow Expens Warszawskich Ru 1803 dnia 2 stycznia przez W. Gołębiowskiego podpisanych do massy JW Tadeusza Czackiego winnych.

Takowych zatem summ pieniężnych względnie każdego z WW. pozwami wyrażonych, wraz z procentami na rzecz massy zmarłego JW Tadeusza Czackiego T. K. Orderow polskich Kawalera, rozbiorniwuległej, zapłacenie, pod rygorem choćby zaocznie od WW. wskazać, Poszliny i wydatki prawne zwrócić polecić, wzmiankowane w górze powodowie WW. pozywają, Pisan w mieście Jego Imperatorskiej Mości Zytomierzu Ru 1816 dnia dziesiątego października — Pisał ten Pozew Adwokat Sądu Głigo Wołyńskiego Ludwik Dawidowski, Antoni Zarebski Woźny przysięgły Pttu Zytomierskiego, z których Xiąg i ten wypis pod Pieczęcią Zienską Powiatu Zytomirskiego, jest wydany, pisany, w mieście Jego Imperatorskiej Mości Zytomierzu. Józef Dołner R. Zyt.

Roku 1816 dnia 30 października, stawiając osobiście W. Stefan Zukowski, ten wypis Przy pozwu na termin zjazdu rozbiornowego Fortuny N. JW Tadeusza Czackiego Tajnego Sowietnika i Kawalera, po Debitorow tegoż massy wyniesionego, z Akt Ziem. Pttu Zytom. urzędownie wydany, do Akt Sądu Głigo Gubernii Wołyńskiej Depart. Cywilnego dla zapisania podał, który w Xięgu pod Nr 453 jest zapisany, w tem Sąd Główny Wołyński poświadcza. Deputat Klemens Grodecki, Sekretarz Rożański, w Xięgu zapisano świadczę Z. Mozarowski Koll. Registrator.

Roku 1816 dnia 13 listopada stawiając się osobiście WJP Waleryan Kępiński ten Extrakt Przy pozwu na termin zjazdu rozbiornowego Fortuny n. JW Tadeusza Czackiego w Brusilowie agitować się miałego po Debitorow. Tegoż massy wyniesionego z Akt Ziem. Pttu Zytomir. Autentycznie przy pieczęci na piasku wyciśnionej na papierze stęplowanym ceny kopiejek 50 arkuszach dwóch wydany, w Akta Sądu Głigo Wołyń. oblatowany, opłaciwszy pieczętne i woskowe poszliny do Akt Ziem. Pttu Krzem. w oblatę podał.

Przyjęliśmy w miejscu Sędziego Podśędek Puciński, Podśędek Ziem. Pttu Krzem. Jan Kraiewski, Za Podśędką Pisarz Sobieszczanski.

3 Roku 1816 mca gbra 20 dnia niżej własnoręcznie podpisany zanoszę na WJPana Wincentego Hurczyzna Nauczyciela Wymowy w Szkole powiatowej Zytomirskiej oświadczenie z następných powodow: W roku 1814 maja 8 dnia proszony od Obzłgo Hurczyzna o pomoc w celu odebrania od JW. Pułkownikowej Zofii Sobockiej czer. zł. 36 należących miemu za listami, wziętem od niego na tę summe przy świadectwie dwóch Pieczętarów zrzeczenie, chcąc zaś go ubezpieczyć wzajemnie, aby nic na takim powierzeniu stracić niemógł, wydałem mu własną na równą ilość pieniędzy karteczkę — Lecz gdy JW. Pułkownikowa Sobocka mimołożonych starań dotąd mi czer. zł. trzydziestu szesciu należących się W. Hurczynowi za iey listami z powodów iey wiadomych nieopłaciła, a W. Hurczyn rekwirowany kilkakrotnie przezemnie, odebrawszy tylko listy, zrzeczenia swojego nazad nieprzyjął i karteczki moiej na czer. zł. 36 warunkowie tylko iemu wydanej, dotąd niezwrócił, gdyby więc w dalszym przeciągu czasu jakkolwiek złe użycie w przelaniu, lub zawiedzeniu karteczki moiej komubądź nie nastąpiło, iak równie, gdyby on sam do poszukiwania na mnie zarzeczoną karteczką czer. zł. 36 pochopu żadnego nie nabył, przed całą Publicznością zanoszę niniejsze oświadczenie, skarżąc go razem o zwłokę w przyięciu nazad swojego zrzeczenia i powróceniu moiej karteczki. Datt ut supra, oświadczenie to własną podpisuję ręką. Makary Bogatko Magister Filozofii. Roku 1816 mca gbra 20 dnia, przed aktami Ziem. Pttu Wileń. stawiając osobiście WJP. Alexander Godlewski Adw. Subsel. Wil. takowe oświadczenie do Akt podał. Przyjąłem, i że jest w Aktach świadczę Regent Naborowski,

Wilno dnia 8 grudnia 1816 Roku.

O G Ł O S Z E N I A.

2 Od Izby Skarbowey Litt. Wileńskię.

Skarbowa Dzierżawa Nieczuny Zygziski w Pcie Rosińskim leżaca, niemaiaca żadnego zabudowania, ani ludzi, tylko pewna część ziemi, dopiero skarbowemu zawiadywaniu podpadła, w dniach 11m, 14m i 18m mca Januaryi następuiącego 1817 roku będzie się oddawać w izletnią arędę, przez publiczną licytacyą. Roku 1816 Xbra 1 dnia.

Sowietnik Filewski.

Za Naczelnika Stoła Malewicz.

Guberski Registrator Józef Tobiaszewicz.

2 Od Wileńskiego Rządu Guberskiego czyni się ogłoszenie. Usunięci tuteyszey gubernii poborcy akcyzowey od napojow poszliny, Józef i Antoni Houwaldowie, nie wniesli do Skarbu dzierżawney opłaty: *Pierwszy*: z miasta Wilna ze swoim towarzyszem Witebskiego kupca synem Kisinem 250,158 rubli 27 kop. i w Poniewiezu sam ieden Houwaldt 8676 rub. 47 kop.: *Drugi* zaś Antoni Houwaldt w miastach Kownie, Rosieniach i Wilkom w ogóle 46,051 rub. 50 kop. A ze Ukazem Rządzącego Senatu pod dniem 14 mar. teraż. roku rozkazano: przy pozyskaniu z Dzierżawców niedopłat, na osnowie 6go punktu Regulamentu Komerc-Kollegii, pozyskiwać one nasamprzód z ich majątkow, a potem iuż, kiedy te okaza się niewystarczającemi z majątku poręczników; przeto Rząd zwracając początkowie wyżej pomienione akcyzne niedopłaty na własne majątki byłych Poborców Houwaldów, i dla tego poszukując ruchomego ich i nieruchomego majątku, ogłasza przez ninieysze: iż, jeżeli kto ze szlachty i wszelkiego innego stanu obywateli tuteyszego kraju ma w ręku swoim cokolwiek należącego do wspomnianych Józefa i Antoniego Houwaldów, a najbardziej ruchomy majątek i kapitały pieniężne, tedy nieukrywając zgola niczego u siebie, izby oswiadczyli o tém szlachta i obywatele, nieinaczej bez najmniejszey zwłoki czasowi Rządowi, pod obawą odpowiedzialności z prawa; jeżeliby kto miał u siebie cokolwiek do Houwaldów należącego i nie oswiadczył, a potem się to okazało ze strony. Dnia 1go Decembra 1816 roku.

Sowietnik Szulzenko.

Sekretarz Dmitrewski.

2 Kommissya za Naywyższym Ukazem dla rozpoznania długow i majątkow byłych Litt. Hetmana i Podskarbiego Ogińskich Ru 1804 w Wilnie ustanowiona; uważając z przedpisania Ministra Finansow, że uczyniona była publikacya, ażeby wszyscy kredytorowie i pretensorowie do massy byłych Litt. Hetmana i Podskarbiego Ogińskich mający stosunki do dopełnienia weryfikacyi ich pretensyi z oryginalnemi dowodami do tey Kommissyi iawili się, gdy w upłynieniu iuż więcej miesięcznego czasu nie widzi przychodzących w takowey materyi, ażeby więc wczesną mogącey ztąd wyniknąć w działaniach przyporuczonych między położyć tamę. Postanowiła: przez umieszczenie ninieyszey publikacyi w gazetach Kuryera Lit. wezwac raz ieszcze wszystkich Kredytorow massy byłych Lit. Hetmana i Podskarbiego Ogińskich, izby bez żadney dalszey przewłoki raczyli iawić się do tey Kommissyi w Wilnie ustanowionej z dowodami oryginalnemi, ku probacyi swoich pretensyow i do uzupełnienia na nowo wedle Ukazu Rządzącego Senatu

wskazanych przysięg — A także gdy nowo potwierdzona przez JW. Jenerala od Infanteryi Litewskiego Wojennego Gubernatora i Kawalera Rzymskiego Korsakowa Administracya Kredytorska do wiadokow tyczących się interesu Kredytorow potrzebując tychże rychłego zgromadzenia się przez adresowane do tey Kommissyi pismo zażadała, by zbiór takowy Kredytorow pośrzednictwem Kommissyi mógł być z większą pewnością ułatwiony, odpowiadając przeto takowemu Administracyi Kredytorskiej zadaniu przez tę samę publikacyą obwieścić tychże Kredytorow, ażeby na dzień 10ty mca Januaryi zbliżającego się 1817 roku raczyli niechybnie zgromadzić się do miasta Wilna i zarazem starali się mieć z sobą świadectwo wykonaney na wierność i poddaństwo Tronowi Rossyjskiemu przysięgi, tudzież o nienależności swoim do rewolucyi ówczasowie były. 1816 Xbra 5 dnia.

Kommissarz Kozakiewicz.

Archiwista Osipowicz.

5 Od Wileńskiego Rządu Guberskiego czyni się ogłoszenie; iż na zaspokojenie skarbowych należności w gubernii Grodzieńskiej z poszliny akcyzowey od napojow, od byłych dzierżawców tegoż poboru, obywateli: Józefa Houwaldta, Kolleskiego Sowiewistnika Kontryma i Szambellana Kollusowskiego; wszystkiego ze trzech miast: Grodna, Brześcia i Kobrynia, 207,054 rubli 96½ kop., a prócz tego nieopłaconych przez *Houwaldta* i *Kontryma* przez popełnione nieuiszczenie się w dotrzymaniu przez nich w mieście Wilnie mieskich artykułow: bramnego, brukowego i dalszych, sztrafnych 14,475 rubli srebrem, postawiono przedać z publiczney licytacyi oddane na ewikcyą dwa domy murowane Xiędza Prałata Kontryma w Wilnie znajdujące się i opaxowane: pierwszy pod Nr. 156tym 47,665 rubli, a drugi pod Nr. 112tym rubli 148,477 kop. 67 assygnacyami; i nadto własny majątek Kolleskiego Sowietnika Kontryma Bukiszki, 145 dusz mający, w powiecie Wileńskim położony; dla czego naznaczone terminy: 1szy dnia 22go, 2gi dnia 24go, a 3ci ostateczny dnia 27 Februaryi, następuiącego 1817 roku; chcący zatem kupić takowe domy i majątek Bukiszki, zechcą przybywać na pomienione terminy do tego Rządu na licytacyą. Dnia 27 nowembra 1816 roku.

Sowietnik Szulzenko.

Sekretarz Dmitrewski.

Naczelnik stoła Kowalewski.

5 Управляющій полевымъ провизіанскимъ Коммисіонерствомъ 2го пехотнаго Корпуса, 5го Класса и Кавалеръ Гиршъ, объявляетъ симъ Несвижскому тій гилдіи Кушцу Лейзеру Дилону: что ежели онъ не ускоритъ поставкою по заключенному въ Гродненской казенной палатѣ контракту въ 5й день Генваря сего 1816 года, недоставленнаго имъ для войскъ провизіанта въ магазейны:

Волковійской	муки	2190,	крупъ	131
Драгочинской	—	92	—	5
Рожанской	—	300	—	28
Новогрудской	—	3212	—	346
Мирской	—	332	—	34
Лидской	—	664	—	70
Бѣлудкой	—	725	—	89

Всего муки 7,545 крупъ 703 четвѣрти до 15 Ноября сего года, по въ опвращеніе въ продовольствіи ошановки, приня-

шы будутъ законныя мѣры въ покупкѣ всего означеннаго количества на счетъ залоговъ его, въ гродненской казенной Палатѣ хранящихся. Oberъ Провіантмейстеръ 5го класса Гирсѣ.

Zarządca Polowym Prowiantskim Komisyonerstwem 2go piechotnego korpusu; 5tey klasy i Kawaler Giers, uwiadamia Nieswizkiego 1ey Gildyi kupca Leyzera Dilona, iż jeżeli niepośpieszy dostarczyć produkta w Magazyny, podług zawartego w izbie Skarbowey Grodzieńskiej January 5 dnia 1816 roku kontraktu, iako to:

w Wołkowyski	maki	2190	krup	131
Drohiczynski	—	92	—	5
Ruzanski	—	300	—	28
Nowogrudzki	—	5212	—	346
Mirski	—	332	—	34
Lidzki	—	694	—	70
Bielicki maki	—	725	—	89
Ogółem czwarti maki		7545	krup	703

do 15 gbra terażniejszego roku, to zapobiegając niedostatku w żywności dla woysk, przedsięwzięte będą prawem przepisane srodki i na konto iego załogow znajdujących się w Izbie Skarbowey Grodzieńskiej niedostarczona proporcya produktow będzie kupiona.

Ober Prowiantmeyster 5tey klasy Giers.

3. Od Litewsko Grodzieńskiego Rządu Gubernskiego czyni się ogłoszenie, iż w Izbie Skarbowey Grodzieńskiej, będzie się odbywać licytacya na dostarczenie materyałow i robotnika dla reperacyi w mieście Grodnie artylleryyskich stajen czterech, dwóch sklepow prochowych i obwachtu, podług śmiety wyliczonych na summe 57,651 rubli, 6 kop. srebr.; chcący zatem podjąć się, zechcą przybywać z dostatecznymi ewikcyami na 3cia część wymienioney summy, do tuteyszey Izby Skarbowey dla licytacyi, w terminach, 1szym dnia 20go terażgo nowembra; 2gim dnia 5go, a 3cim dnia 7go następującego grudnia. Dnia 24 gbra 1816 roku.

podpisano: Sielezniew.

2. Sąd Główny Wileński Departamentu Wremsiennego obwieszcza kogo to interessować może; iż na rozsądzenie wszystkich Spraw Tomasza Reyzera Kupca i Obywatela Wileńskiego, tak przez niego, iako i do niego regulowanych, i regulować się mogących, ze wszystkimi iego Kredytorami i Debitorami, z wyjęciem tych Spraw i dzieł ze wszystkich Juryzdykcyów Imperyi, gdziekolwiek weszły, jedyny Sąd Główny niniejszy Naywyższym Jego Imperatorskiej Mości Ukazem wyznaczony został: na wypełnienie tego Naywyższego Ukazu, Sąd Główny w następnym miesiącu January dnia 15 Roku 1817 do rozpoczęcia i rozsądzenia tych Spraw przyskąpić postanowił. W zastępstwie Sekretarza Protokalista Stanisław Borkowski.

5. Niżej podpisany czyniący z poruczenia Urzędowey Opieki, nad osobą i majątkiem JW. Józefa Hrabiego Chodkiewicza, Starościca Xięstwa Żmuydz. znajdując w dodatku do gazety Kuryera Litew. Nro 89 i 90 § 2. Obłędne W. JP. Jana Sierzputowskiego Plenipotentą (niewiadomo czyjego) na zjazd do Turca, Pretensorów i Kredytorów JW. Alexandra Hrabi Chodkiewicza, Półkownika i Cheffa Sztabu Głównego gwardyi Polskiej nieprzyzwoicie, nieprawnie i niewładnie umieszczone wezwanie— Sądzę powinnością moją ostrzedz Publiczność o podeysciach, na majątek JW. Józefa Chodkiewicza osnowanych, a Pretensorom do majątku JW. Półkownika Alexandra Chodkiewicza samo zamieszanie i straty pewniéj jak zysk przynieść mogących. — 1. Postępek kilku w kondykcje działających Kredytorów, przeciwko któremu obrażona sprawiedliwość, znieważona

w swych przepisach formalność, zniekana w krzywdzonym pupillu ludzkość; głośno wołają, nie może być ze strony Tutoryi zaniedbania oddany. Przeciw wyrokowi Sądu Głównego Departam. 2go gubernii Grodzieńskiej na dniu 18 oktobra kontumacyynie zapadlemu, do którego W. JP. Plenipotent odwołuje się, zanesione są skargi do wyższej Żwierzchności i Rządzącego Senatu, a zatem wezwanie gazetą ogłoszone jest niemieyscове, niewczesne, i zwo-dnicze. — 2. Potąd świadoma jest forma publikat Sądowych, Reassumpcye wszystkich Sądów ogłaszają przy Protokule Woźniowie Sądowi, Akta zjazdowe i Exdywizye, po rozpoczęciu swoim, po wyrokach akcessoryalnych awizują przez gazetę strony o terminie powtórnego zjazdu, nigdy potąd żaden Departamenta Główn. Sądu nie wydawały rozkazów publikacyi takowych, służących jedynie do dyskredytowania domu i Osób, nie tylko w Imperyum, ale po obcych państwach. — 5. Obowiązkiem jest Opieki, w uwodnych publikacyach ostrzedz Publiczność, że Hrabstwo Turzec w powiecie Nowogrodzkim położone, jest Dziedzictwem zapossessonowanym, samojednego JW. Hrabiego Józefa Chodkiewicza, nikomu najmniey nieodlużonego. Że W. Plenipotent i sam zjechać, i życzone osoby, może sprowadzać do Hrabstwa Możeykowa w powiecie Lidzkim, dziedzictwa JW. Alexandra Hrabi Chodkiewicza, mającego z swymi Kredytorami interessa i rozrachunki, w Imieniu zaś JW. Józefa czyni się ostrzeżenie; iż 1 Decembra 1816. żadne nieprzyymują się w Turcu wizyty, wezwani goście odpraszają się do Możeykowa; że żadne w dobrach Turcu nie mogą być zjazdy, i kaźden natrętny uważany będzie imieniem Kuratoryi JW. Józefa Chodkiewicza, za następującego na bezpieczeństwo własności obywatelskiej. 1816 Nowembra 12 dnia w Wilnie.

Alexander Janulewicz.

3. Excerpt oświadczenia z protokołu Potoczego Sądu Głównego Wileńskiego 2go Departamentu w dacie poniżej wyrażoney zapisanego pod pieczęcią tegoż Sądu stronie dnia 30 Nowembra 1816 roku wydany.

Roku tysiąc osmset sze nastego Nowembra dwó-dziesiątego trzeciego dnia. Na Sądzie Głównym Litewsko Wileńskim 2go Departamentu, stawając obecnie Adwokat tegoż Sądu Drozdowski, oświadczenie poniższe zaniósł, i one do wpisania w protokół podał, jakowe tak się wyraża: Process z naysolenniejszym oświadczeniem zaniósł się na Szlachcica Jakóba Monkiewicza, z Instancyi niżej podpisanego o to, iż co Obzał Monkiewicz profitując z niedoswiadczenia Załgo wyjednał u jego podnieletność oblig na tysiąc czerwonych złotych, i drugi na czerwonych złotych sto, niezaliczywszy za onemi pieniądze, gdy więc za takimi obli-mi postanowił w Rosieńskim Grodzie prowadzić proceder, a ztąd widocznie na zagarnienie majątku ułożył nieprzystoynne planty, przeto Załcy odwołując się do uczynionego przez opiekuna Manifestu, postanowiwszy o powrót i unikczemnienia takowych obligów rozwinąć proceder i w tym umocowawszy swojego opiekuna osobną Plenipotentą tymczasowie, aby takowych obligow na imie Jakóba Monkiewicza wydanych, jako żadney Wauluty niemających pod utratą własną, nikt nienabywał, przez niniejsze oświadczenie zastrzegam. — U tego oświadczenia podpisy Aktora i podającego noe są następnne: Ignacy Radziński Frackiewicz, Jan Drozdowski Adwokat Sądu Gł. Wileń.

Regent Ignacy Choroszewski.